

Izšla vsak dan razen
nedelj in praznikov.
Issued daily except Sun-
days and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški
prostori, 2657 So.
Lawnale Ave.

Office of Publication:
2657 So. Lawnale Ave.
Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XVIII.

Čena lista
je \$5.00.

Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sredo, 17. junija (June 17), 1925.

Subscription \$5.00
Yearly

STEV.—NUMBER 141

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1925.

DRAGONSKE SA- BJLE ZA SESTRADANE RUDARJE

TAKO PLAČUJEJO PRIDNE DELAVCE V KANADI.

Neuzdano časopisje pa poroča o
velikih rudarskih izgrelih.

Chicago, Ill. — V premogov-
nih rta Bretonskega je zastav-
kalo dvanajst tisoč rudarjev že
pred nekaj meseci. Tam ima od-
ločilno besedo British Empire
Steel korporacija (britski jek-
larski trust), ki se prav nič ne
loči pri izkoriščanju delavcev od
drugih trustov križem sveta.
Razmere v zapuščenih kanadskih
pokrajini so bile take, da jih ru-
darji niso mogli več prenašati.
Posledica je bila seveda stavka.
Mesece in mesece je trust stradal
rudarje v nadi, da se vrnejo
ponožno in pohlevno na delo pod
pogoji, ki jih bo narekoval trust.
Rudarji so pa stanovitni in soli-
darni. Vajeni so trdega dela, hu-
de klime in tudi stradanja. Zato
se niso upi trustjanov izpolnili.

Ščakanjem ni bilo nič. In ta-
ko so trustovski predprijemniki to-
liko časa provocirali sestradane
rudarje, da jih je minila potr-
pečljivost. Pričelo se je demon-
stracije. Komaj se je to zgodilo,
je kapitalistično časopisje pričelo
poročati iz Glace Bayja, da se
vrše veliki rudarski izgreli. Ru-
darje je pričelo silikati kot ro-
parje, ki plenijo po ondornih
trgovinah, da tako pridobi javno
menje na stran britskega jek-
larskega trusta.

Fakt je pa ta, da so bili ru-
darji provocirani in da je policija
nanje streljala. Pričakovati je
bilo, da kanad. vlade uvede ne-
ustransko preiskavo in dožene,
kdo je provociral rudarje in za-
kak jeklarski trust neče priznati
skromnih zahtev rudarjev, am-
pak ostaja strmoglavo na tru-
stovskem stališču. Ampak brzo-
javka iz Toronta pripoveduje,
da so se odpeljali v premogovni-
ške okraje kraljevi dragonci, da
"pomirijo" rudarje. Kako dra-
gonci pomirujejo sestradane lu-
di, je obče znano. Mesto kruha
bodo rudarji dobili brušene sa-
blje po glavah. In to se je zgo-
dilo po vojni, ki se je bojevala za
ohranitev demokracije.

Kasnejši zgodovinarji bodo
pisali, da ni bilo na svetu večje
hinavščine, kot v dobi, ko so se
vsakemu izkoriščevalcu delovne-
ga ljudstva kar cedile besede o
demokraciji iz njegovih sladkih
ust.

RUDARKA NAŠLA SMRT V ROVU.

Ana Smoley je delala šest let v
premogovniku kot možki. Spo-
znana je bila šele, ko jo je
skala potolkla.

Pittsburgh, Pa. — Ana Smo-
ley, 23 let stara dekle, je bila
šest let "rudar" v premogovni-
ku blizu Bridgeville. Obična-
ko kot možki je opravljala vsa ru-
darska dela v družbi z možni in
nihče ni vedel, da je ženska. Taj-
nost je bila odkrita šele 15. ju-
nija, ko je bila Ana pripeljana v
bolnišnico težko pobita. Nesre-
ča se je zgodila v soboto. Zrušil
se je na njo strop škrla. Ko so
zdravniki potegnili z nje rudar-
sko obleko, so presenečeni videli
da je ženska. Tedaj je povedala
svojo pravo ime. V ponedeljek je
umrla za poškodbami.

MASLO PO PETDESET LETIH SE UŽITNO.

Johnstown, Conn. — John
Stanković je kopal vodnjak. Pri-
tem je zadel na nekaj trdega.
Ko je pogledal, je videl, da je bil
lonec. Tako je izkopal tri lonce.
Ko je pogledal, kaj je v njih, je
videl, da je sirovo maslo. Listki
na loncih so pripovedali, da je
bilo maslo vloženo v lonec pred
50 leti in 7 meseci. Pokusil je
maslo in pronašel, da se ni po-
kvarilo in da je užitno.

Pregled dnevnih do- godkov

Amerika.

Novoškotski rudarji v težkem
položaju.

Upravičene zahteve klobučar-
skih delavcev.
Bogati slepar je "ozdravel"
čez noč.

Vojna med pobojniki in poli-
cijo v Chicagu.

Coolidge morda odgovori na
Callesovo izjavo.

Po svetu.

Velesile pretijo Kitajcem z
vojno.

Painleve se mogoče umakne
Caillauxu.

Nov politični umor v Sofiji.

Coolidge morda odgovori Callesu

Kontroverza z Mehiko v zname-
nju odprtih izjav se bo najbrž
nadaljevala. Mehiki listi kri-
tizirajo Kellogga, ameriško
časopisje pa zopet hujaka.

Washington, D. C. — Listi so
polni konfliktnih poročil o pri-
hodnjem koraku Coolidgeve ad-
ministracije v najnovejšem pre-
piru z Mehiko. Uradnih vesti ni.
Nekateri krogi izjavljajo, da
Coolidge prav gotovo odgovori
na odločno izjavo mehiškega
predsednika Callesa. Predsednik
te dni križari s svojo ladjo
"Mayflower", na kateri je tudi
nekaj članov kabineta. Baje se
vrše na ladji zaupne konference,
katerih so se udeležili tudi neka-
teri generali. To je dalo povod
govoricam, da se morda snuje o-
borožena akcija proti Mehiki.

Z druge strani pa prihajajo
vesti, da vlada Ignorira Calleso-
vo izjavo in pojde naprej po za-
črtani poti za priznanje ameri-
ških pravic v Mehiki in odškod-
nine za Američane, ki so izgubi-
li posestva na temelju mehiške-
ga agrarnega zakona.

Ameriški kapitalistični listi
so začeli izrabljati Kelloggovo
izjavo za novo hujkanje proti
Mehiki.

Mexico City, 16. jun. — "El
Democrata", poluradni list, je
včeraj ljuto napadel ameriškega
državnega tajnika tajnika Kel-
logga radi njegove izjave. List
pravi, da je moral Kellogg go-
voriti v trenutku duševne zmede-
nosti ali pa ima skrite vzroke.
List piše, da Kelloggovi očitki
obstoje le v njegovi domišljiji,
zato so njegova izvajanja fan-
tastična.

VROČINA JE SPET ZAČELA MORITI LJUDI.

Chicago. — Vročina, ki je ne-
nadno pritisnila v ponedeljek, je
zopet zahtevala dve žrtvi. John
Dezman, 45-letni delavec, se je
zgrudil med delom v Avalon
Park šoli in umrl, predno je pri-
šla zdravniška pomoč. Druga ž-
rtve je bil Jos. Fields, tudi 45 let
star, iz Aurore. V torek je vro-
čina odnehala.

Med silno nevihto, ki se je
pripodila v ponedeljek zjutraj, je
strela udarila v tri poslopja in
naredila okrog \$5000 škode.

LJUDSKI ODERUHI SE JEZE.

Dež po srednjem zapadu jim je
zmedal račune.

Chicago, Ill. — Se v minole-
m tednu so naznanjali veliki dne-
vniški, da bo letos slaba letina za-
radi suše. Ljudski oderuhi so si
še od veselja menicali roke, kajti
računili so za dejstvo, da bodo
pokupili poljske pridelke poceni
od farmerjev, prodali jih pa po
visoki ceni, češ, da je bila letina
slaba.

Od nedelje sem je pa pričel
padati dež po srednjem zapadu.
Bile so lokalne nevihte, ki so se
pojvale tuptam, naposled se je
po vreme tako zasukalo, da so
države Kentucky, Indiana, Mis-
souri, južni Illinois in del Ohija,
dobile toliko dežja, kolikor ga je
potrebovalo polje. Največ dežja
je napadlo v Iowi.

VELESILE GROZI- JO KITAJCEM Z VOJNO

Anglež je bil ubit v izgrelih in
poslaniki v Pekingu so zapo-
stali. Velike demonstracije de-
lavcev in dijakov se nadalju-
jejo. Vsa Kitajska podpira
stavkarje v Sangaju.

Washington, D. C., 16. jun. —
Državni departmet je bil dan-
es obveščen, da so poslaniki ve-
lesil v Pekingu opozorili kitaj-
sko vlado na resne posledice —
na možnost vojaške kazenske
ekspedicije kakor za časa bok-
sarske vstaje pred 25 leti — ako
hitro ne ukroti stavkarjev in iz-
grelnikov v mnogih mestih.

Povod grožnji so bili včeraj-
šnji izgreli v Sangaju in umor
angleškega državljana W. W.
Mackenzija, ki je bil ustreljen
iz zasede, ko se je peljal v avto-
mobila v bližini Sangaja. V av-
tu je bila tudi neka Mary Dun-
can, ki je bila lahko ranjena.

Peking, 16. jun. — 30,000 de-
lavcev in dijakov je včeraj kora-
kalo po pekingskih ulicah in za-
htevalo osveto za pobile Kitajce
v Sangaju in Hankovu. Inozem-
ski diplomati, boječi se izgrelov,
so se zavarovali s močnimi stra-
žami. "Prepovedano mesto",
kjer je nekoč bival kitajski ce-
sar, je odprto dva dni občinstvu
v svrhu prispevkov za šangajске
stavkarje. Nad vzhodom je velik
napis: "Pai, Angleži in Japonci
nimajo vstopa".

Sangaj, 16. jun. — Situacija
v Sangaju je za tujcemce vda-
no slabša. Mesto je popolnoma
paralizirano valed generalne
stavke, ki traja že tretji teden.
V luki počiva 44 trgovskih pa-
nikov. Iz vseh mest Kitajske pri-
haja denar za stavkarje. Delavci
izjavljajo, da se vrnejo na delo
še le tedaj, kadar bodo dosežene
ne le vse njihove industrijske
zahteve, temveč tudi politične.
Stavkarji zahtevajo, da se od-
slovi in kaznuje angleška polici-
ja, ki je ubila 14 dijakov in de-
lavcev, da se družinam mrtvih
izplača odškodnina in da se raz-
oroži mednarodna prostovoljna
policija. Angleži pa nočejo nič
slišati o teh zahtevah.

London, 16. jun. — George
Lansbury in drugi socialisti v
angleški zbornici so včeraj izja-
vili, da je revolta kitajskih de-
lavcev upravičena in angleška
delavska stranka je odločno pro-
ti vsaki oboroženi intervenciji
Velike Britanije na Kitajskem.

POLICIJA IŠČE RDEČELASO BANDITKO.

Chicago, Ill. — Policaji in šer-
ifovi deputiji so prejeli nalog,
da primejo nekega bandita, ki
je v spremstvu rdečelase kraso-
tice oropal izgoj maščevanja
Burr Oak Inn, razupito krčmo v
čikaški okolici.

Bandit je prišel v spremstvu
svoje krasotice v omenjeno go-
stilno. Bil je malo glasan in vr-
gli so ga iz nje na cesto. To delo
je opravil neki Charles Trem-
blay, profesionalni pretepač, in
uslužbenec v gostilni.

Bandit se je kmalu vrnil v
spremstvu rdečelase. Oborože-
na sta bila s samokres. "Dvig-
nite roke," je ukazal bandit.
Tremblay je skušal se priplaziti
za točajsko mizo, da dobi samo-
kres. Bandit je ustrelil in ga za-
del v roko. "Na tukaj imaš še
eno," je rekel bandit in zopet u-
strelil. Zadel ga je v trebuh.
Bandit in rdečelaska sta izginila.
Tremblayja so prepeljali v bol-
nišnico, in zdravniki izjavljajo,
da podleže rani.

DEČEK JE ZABODEL DEČKA

Chicago, Ill. — Zamorska de-
čka Ernest Cole, star 16 let, in O-
tis Jenkins, star 15 let, sta se
spila v šoli. Ko je zastupila šo-
lo, je pa Otis zabodel svojega to-
variša Ernesta v tilnik, ki se je
mrtev zgrudil na tla. Otis so od-
vedli na policijsko postajo.

Sleparski mešetar jo je popihal

OZDRAVEL JE KAR ČEZ NOČ

Bilo je, kakor da se je zgodil
čudež.

Los Angeles, Cal. — John W.
Worthington, bivši mešetar v
Chicagu, je bil obsojen na dve
letni ječe. Skozi enajst let se je
bojeval proti državnim in zvez-
nim oblastim, ki so mu bile na
sledil zaradi sleparskih vlog. Ta
boj proti oblastim je končal z
obsojbo na dve leti ječe.

Ampak slepar še ni odnehal
od boja. Naenkrat je dejal, da
je težko bolan. Dal se je prepe-
ljati v sanatorij v Glendale.
Rezobnal je v svet, da je nje-
gova bolezen tako težka, da pri-
čakuje vsak čas smrti. Kljub-
temu so ga dobro zastražili.

Oblastveni organi so proti
njemu pridno zbirali obtežilni
materijal. Izgledalo je, da mu
naprtajo nove obtožbe in nove
obsojbe. Vpričo takega izgleda,
se je slepar odločil, da je boljše,
da izgine, če ne, se bo moral iz
sanatorija preseliti v ječo.

Običaj ga je prišla njegova
hči, da ga povede na sprehod z
avtom. Worthington je lepo od-
šel v izvoščekov avto in izginil.
Preden je odšel, je odalovil svo-
jo ponočno strežnico in izmenjal
ček za tisoč dolarjev. Nato je iz-
ginila vsaka sled za njim.

Worthington je bil obsojen v
Chicagu zaradi zlorabe pošte v
sleparске namene. Dne 8. maja
je bilo ugodeno njegovi peticiji
in nastop njegove kazni je bil
odložen. Worthington je navedel
v svoji peticiji, da boleha za
sladkorno boleznijo in se njego-
va smrt pričakuje vsak trenu-
tek. Proti njemu so bile v mese-
cu aprila dvignene nove obtož-
nice. Zdal pa mož čez noč postal
zdrav, kakor da se je zgodil ču-
dež. Popihal jo je čez hribe in
doline.

Slovenski zdravnik iz starega kraja v Chicagu

Dr. Valentin Meršol, ki je v
službi jugoslovanske vlade, bo
proučeval tukajšnje zdrav-
stvene razmere dva meseca.

Chicago. — Dr. Herman N.
Bundesen, čikaški zdravstveni
komisar, je včeraj obvestil Pro-
sveto, da je dr. Valentin Meršol,
ki je uposlen v ministstvu za
javno zdravje v Jugoslaviji, pri-
šel naravnost iz Beograda v Chi-
cago. Dr. Meršol je Slovenec.
Medicino je študiral v Pragi,
Parizu, Baltimoru in na Dunaju.

Prišel je sem z izrecnim na-
menom, da prouči zdravstvene
razmere v Chicagu in zdravni-
ške metode čikaškega zdravstve-
nega departmeta. Dr. Meršol je
torej gost čikaškega zdravstve-
nega departmeta in komisar
Bundesen mu je z veseljem dal
na razpolago vso pomoč pri tem
poslu. V Chicagu ostane dva me-
seca.

SEST CENTOV ODŠKODNINE ZARADI OBREKOVANJA.

New York, N. Y. — Mrs. Mc-
Allister Smith, bivša Mercedes
Leigh, gledališka igralka, je to-
žila George W. Burleigha in
Barry N. Smitha, bivšega načel-
nika informacijskega biroja, za
dve sto tisoč dolarjev odškodni-
ne.

Smithova trdi, da sta obtožen-
ca govorila o nji, da je bila v
Franciji pod imenom vojvodinja
Valenska obsojena zaradi sle-
parstva. Porotniki so ji priznali
je šest centov odškodnine.

MAJHEN VZROK, VELIK UČINEK.

Chicago, Ill. — Aretirali so
35-letnega Oscar Rohlinga iz Ur-
bane, Ill., na obtožbo, da je za-
pustil svojega otroka. Ko so ga
odvedli v celico, je izpil strup.
Prepeljali so ga v bolnišnico in
zdravniki izjavljajo, da bo živel.

OBUPNA VOJ- NA V ČLOVEŠ- KIH NIŽINAH

POBOJNIKI GROZE POLICA- JEM.

Dva pobojnika obtožena umora
policajca.

Chicago, Ill. — V čikaških člo-
veških nižinah, v katerih se zbi-
rajo tihotapci, pobojniki, zvod-
niki in drugi podobni elementi,
je izbruhnila vojna. Ampak voj-
na ni med njimi, temveč je na-
povedana policiji, odkar je bil ti-
hotapec in pobojniki Mike Genna
v soboto zvečer ustreljen v bit-
ki med policaji in pobojniki. V
tej bitki sta padla tudi dva poli-
caja Harold Olson in Charles B.
Walsh.

Dva pobojnika John Scalice in
Albert Anselino sta obtožena, da
sta umorila policajca. Ampak to
ni zadnje iz te vojne. Nepričako-
vano je prišla grožnja, da bo
policaj William Sweeney ubit, ki
je ustrelil pobojnika Genna.

V kriminalni palači je zapel
telefonski zvonec, neki glas je
pa rekel: "Govoriti hočem s sod-
nikom Crowm. Crowe ni bil v
poslopji, neznavec je pa šilil, da
mora govoriti z njim. Naposled
je detektivski saržent Eldridge
H. Curran obljubil, da sporoči
Crowu, kar mu bo neznavec po-
vedal. Nato je pa neznavec re-
kel:

"Povejte sodniku Crowu, da
se polastimo Sweeneyja. Sween-
ey je ubil Mike Genna. Povejte
Crowu, da bo Sweeney mrtev do
srede svedca."

V policijskih krogih je ta
grožnja povzročila vznemirje-
nje, kajti Italijani iz Sicilije so
poznani, da smatrajo krvno ma-
ščevanje za častno zadevo in da
preže na svojo žrtev, dokler jim
ne pride v pest.

Policija je preiskala tudi Gen-
novi glavni stan, ki je na šte-
v. 1022 Taylorjeva ulica. Ta glavni
stan je bil preje maskiran z i-
menom Izobraževalni klub de-
vetnajstega okraja. Tu je nekoč
zapovedoval Tony de Andrea,
politična moč med Sicilijani, ki
ga je zadelo krvno maščevanje
njegovih rojakov.

Tukaj so našli šest debelih ra-
čunskih knjig. V teh knjigah so
bila zapisana tudi imena tihota-
pcev, ki so kuhali žganje za ti-
hotapke krožek. Knjige so po-
vedale, da se je žganje pošiljalo
tudi iz Chicaga. Iz knjig je bilo
razvideti, da nekateri žganjeku-
hi plačajo do sto dolarjev na
mesec samo za plin. Med drugi-
mi rečmi so našli tudi ime
zdravnika in nekega zasebnika,
ki je vozil Genna, kadar je bilo
treba. Ganga je imela tudi svo-
jega zdravnika, h kateremu je
pošiljala svoje člane, kadar so
potrebovali zdravniško pomoč.
Našli so municijo.

Policija zdaj izjavlja, da po-
mete z Gennovo gango.

Ampak od druge strani se si-
liš, da je Gennova tolpa le maj-
hen delček velikega tihotapke-
ga krožka, ki je v zadnjih dveh
letih napravil dvanajst milijonov
dolarjev dobička. Tihotapski
krožek je kakor hidra. Ako mu
odsekate eno glavo, zraste ta-
koj dve.

VAŽNO ZA INVALIDE.

Chicago. — Čikaška podružni-
ca Rdečega križa opozarja po-
habljene bivše vojake, ki so de-
ležni pravice strokovne šole, da
se morajo prijaviti za šolo naj-
kasneje 30. junija, drugače izgu-
be pravice. Prošnja za šolo je
moral biti vložena v juniju
1923.

Macedonski vođa umorjen v Sofiji.

Sofija, Bolgarija, 16. jun. —
Paneho Mihajlov, macedonski
revolucionarni voditelj, je bil
sinoči ustreljen na ulici v Sofiji.
Napadalec je ušel.

Caillaux mogoče postane premijer

Socialistična opozicija najbrž
strmoglavi Painleva; Herriot
bi rad prišel nazaj.

Pariz, 16. jun. — Premijer
Painleve se je danes vrnil iz Ma-
roka. V parlamentu ga čaka no-
va kriza radi finančnega progra-
ma in nameravane skupne ofen-
zive s Spanijo proti Abdel-Kri-
mu. Socialisti, ki so proti vsaki
ofenzivni vojni, vedno bolj od-
ločneje zahtevajo, da Francija
sklene mir s Rifijanci, pa če je
tudi treba izprazniti Maroko.
Obenem socialisti zahtevajo, da
vlada sprejme prevzetje kapita-
la v finančni program, drugače
ne bodo glasovali za Caillauxov
načrt.

Nekateri listi napovedujejo
padec Painleva in formiranje
nove vlade iz desničarjev in ra-
dikalnih socialistov a Caillauxom
na čelu. "Liberte" piše, da bivši
premier Herriot tudi nasprotu-
je Caillauxovemu finančnemu
programu in deluje s socialisti
za povratek svoje vlade.

Zahteve klobučarskih delavcev so na mestu

DELAVCI ZAHTEVAJO OD- PRAVO NEZDRAVIH RAZ- MER V INDUSTRIJI.

Podjetniki bi radi obdržali še
stare metode izkoriščanja.

New York, N. Y. — Richard
M. Humprey, predsednik lokalne
organizacije klobučarskih delav-
cev šte. 8, izjavlja, da so klobu-
čarski delavci zastavkali, da si
izboljšajo svoje razmere. De-
lavci zahtevajo boljše razmere v
delavnicah in petinast odstotkov
povišanja mezde.

Organizacija klobučarskih de-
lavcev obtožuje podjetnike, da
kupujejo slab material in pre-
majhno klobučino za izdelova-
nje klobukov prave mere. Posle-
dica tega je, da morajo delavci
vporabiti vso svojo moč pri na-
tezanju klobučevine na kopita,
tako da dostikrat dobe kilo.

Delavci so izpostavljeni pre-
hladu in tuberkulozi. Kajti v de-
lavnicah se razprostira vedno
sopara in poleg so še slabo pre-
zračene. Delavci so primorani
vdiavati s paro prenapolnjen
zrak, a obenem so izpostavljeni
prepihu. Zaradi tega dostikrat
zbole na nevarnih pljučnih bo-
leznih. Izpostavljeni so tudi pra-
hu, ki je pomešan s anilinskimi
barvami.

Delavci izdelujejo mehke in
trde klobuke. Njih delo je se-
zonsko. To pomeni, da niso za-
posleni skozi vse leto. Najbolj so
preobtoženi z delom med mese-
cema junij in november. Kadar
delajo najbolj trdo, zaslužijo ko-
maj devet dolarjev na dan. Pod-
jetniki so seveda izjavili, da je
to povprečna mezda skozi vse
leto. V resnici pa delavci navad-
no zaslužijo le šest dolarjev na
dan. Delavci izvršujejo težko
delo, delavke pa šivajo trakove
in podlogo.

V New Yorku je približno dva
tisoč klobučarskih delavcev, ki
so zdaj na stavki za izboljšanje
razmer v delavnicah. Središče
klobučarske industrije sta New
York in Connecticut.

SEŽGANA NA MRTVAŠKEM ODRU.

New York, N. Y. — James
Kenyon je odšel po opravkih za-
radi pogreba, ko je njegova 85-
letna mati ležala na mrtvaškem
odru. Okoli odrs so gorele sve-
če. Nikogar ni bilo doma. Hippo
je nastal ogenj, ki je sežgal tudi
truplo stare žene. Polcija sodi,
da so sveče zanetile ogenj, ko
so dogorele.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek
nestalno in hladno. Severno-
vzhodni vetrovi. Sonce izide ob
6:14, zaide ob 8:27.

PROJEKT UČESNOGLOVANSKIH DINARSKA

Razprave o pravilih S. N. P. J.

PRIPOROČILA DRUŠTVA ŠT. 189.

Joliet, Ill. — Društvo št. 189 S. N. P. J. je na seji dne 7. junija razmotrivalo glede prihodnje konvencije in priporočila sledeče: Zavarovalnina naj ostane po starem kakor sedaj, po \$250, \$600, \$1000, \$1500 in \$2000.

Bolniška podpora naj bo iz treh razredov, in sicer po \$1, \$2 in \$3; vsak zase. Razreda po \$4 in \$5 naj bi se opustila.

Podpore za operacije naj bi se nekatere opustile po uvidnosti vrhovnega zdravnika.

Vpelje naj se dvajsetletna zavarovalnina. S tem pridržimo članstvo svojji organizaciji.

Glasilo naj ostane tedensko kakor je sedaj.

Mladinski list naj izhaja kot priloga Prosvete. Tiska naj se v slovenskem in angleškem jeziku.

Glavne odbornike naj voli konvencija. Zastopniki na konvenciji bolje izprevidijo, kdo je sposoben za urad in kdo ni.

Glavnim uradnikom ter zastopnikom naj bi se dnevne in plače nekoliko znižale. Vožnja in zamudo časa uradnikom in zastopnikom naj plača jednota.

Naše društvo je proti zavetišču vsled tega, ker jednota je še prebiska, da bi ga mogla vzdrževati.

Kandidatje za pristop v društvo in jednoto naj plačajo sami zdravniško preiskavo.

Od zdaj naprej naj bi se vršile konvencije v Chicagu v dvorani S. N. P. J. — Louis Martinich, tajnik.

RAZNE SUGESTIJE POZAMEZNIH ČLANOV.

East Moline, Ill. — Članstvo, ki pošlje delegate na konvencijo, opozarjam, da si izbere delegate, ki bodo res delali v korist članstva, ne za svoj žep. Bolniška sklada naj bi bila skupaj po en in dva dolarja. Plačevanje naj bi bilo sorazmerno, tako da bi bilo po \$1.10 za dolar podpore in \$2.20 za dva podpore. Kar je večji podpor so nam vse na kodo.

Onim, ki se pritožujejo, da se nečje več združiti z našo jednoto radi razdelitve bolniških skladov, povem, da je ravno obratno. Jednote so bile in so združitev, a bojijo se vednih doklad v visokih bolniških skladih. Zato smo tudi že izgubili nekoliko članov.

Delegatje naj gledajo na to, da ne bi radi velikih podpor in zavetišča izgubili članov, ki so zavarovani za \$1 in \$2.

Vsaka hiša dobi po en list tedenske izdaje, a dobiva naj ga, kdor ga plačuje, kar je pošteno. Prihrani pa se lahko veliko pri tem, da uprava pazi, komu glasilo pošilja. Če osem mesecev hodijo sredine izdaje Prosvete vsem, ki so še v mladinskem oddelku. To pokazuje, da je nered v pošiljanju sredine številke Prosvete.

Jako lepo bi bilo, če bi dali po šest palcev kolone brezplačno v priobčenje umrlih članov, zato naj bi malo več plačali za glasilo se živeči člani. V tem naj imajo vsi člani enake pravice v zagovarjanju svojega poštenja. Ne nekateri zavidiati, medtem ko si drugi lahko privoščijo cele kolone.

Vsak zaveden delavec rad čita delavski list. Večkrat se je kdo izrazil, da bi bilo dobro o čem razpravljati, pa si je mislil: "Raj ne bo priobčilo!" Bodimo vsi enakovredni, ne zavajamo nikogar, če še tako slabo piše. List naj služi vsem enako, potem smo gotovi napredka in za 3500 naročnikov brez vsake agitacije. Drugače pa tudi agitacija ne bo pomagala. — Jakob Bučer, član društva št. 286.

BOLNIŠKA PODPORA IN MLADINSKI ASESMENT.

De Pue, Ill. — Dobro za sledenje razprave za bodoča pravila: bolj ko se bliža konvencija, živahnije so. Najbolj se sudejo okoli bolniške podpore in kako ohraniti mladino za našo bodočnost. Tudi jaz mislim tako. Strinjani smo s sestro Bernik, ko pravi, da bodočnost za našo jednoto je, da starši otrok skrbijo zato. Dobri otroci zmerom posnemajo svoje starše, ako so vzgojeni v dobrem duhu, zatorej je naša dolžnost, da jih še male učimo,

in ko odrastejo, da bodo posnemali nas. Tako bo naša bodočnost dosegla svoj cilj, za katerega seže sedaj pripravljamo. Naj tudi jaz priporočam nekoliko sprememb k pravilom. Najprvo se naj dotaknem bolniške podpore, člena 22, v drugi točki, kjer se glasi: Podpora se izplačuje prvih šest mesecev cela, po preteku šestih mesecev pa polovična tako dolgo, dokler ni član sposoben za lahko delo. Tukaj ni omenjeno, kako dolgo mora biti član zdrav po eni ali drugi bolezni, da je spet upravičen do cele bolniške podpore. To se pravi, kadar bi član zbolel za ravno isto bolezen. Dodalo bi se naj po kolikem času naj bi bil član zopet deležen cele bolniške podpore za eno in isto bolezen. Jaz priporočam za šest mesecev po preteku, ko se je član javil zdravim, naj bi bili vsi člani deležni cele bolniške podpore, ne glede od kod je bolezen. Član, kateremu se bolezen ponavlja po presledkih, je v jako slabih razmerah in veliko več podpore potreben! Včasih se lahko zgodi, da dela po boleznih eno leto ali dve in ako zbolijo za ravno isto bolezen, ne dobi cele bolniške podpore, ampak polovično. Vsaj sedaj se tolnači tako, ko je bilo sprejeto na letni seji gl. odbora dne 26. jan. leta 1923., da se rešujejo take stvari v sporazumu z vrhovnim zdravnikom. Člani, kateri so tako nesrečni, ne dobijo cele bolniške podpore, čeprav plačujejo polen asesment. Bratje in sestre, podpirajte ta odstavek, ker je velikega pomena za nas vse.

Mladinski asesment. Tukaj ni pravilno, ko vsi enako plačujejo. Naj bo star kolikor hoče, kadar pristopi k jednoti ima enako prednost, dobi pa ne enako. Eni dobijo več, drugi manj. Vsaki bi moral vedeti, da to ni pravilno. Ako otrok pristopi 2 leti star, dobi 34 dol., plača 22c na mesec; ako pristopi ko je star 10 let, dobi pa še okoli \$400, plača pa ravnotako 22c. Veliko je bilo boljše prej, da, kdor je mlajši pristopil, je manj plačeval, in kdor je starejši več. Priporočam, da se na prihodnji konvenciji preuredi tako, da bo za vse pravilno. Jaz priporočam drugo lestvico. Mislim, da bi bila za dosti visoka za vse. Otroci, ko pristopi z enim letom, naj bi plačali prvo leto 10c, drugo leto 11c, tretje leto 12c, in tako naprej. Ko bi bil star 14 let, bi plačal 23c in zadnje leto od 15. do 16. leta pa 24c. Bili bi naj vsi šteti od prvega jan. do 1. jan. Ako je bliže leta, se mu da 1c več, ako pa manj, se zapiše s tistim letom. Tako bi otroci v mladinskem oddelku bili vsi enaki. Kakor bi jim rasla posmrtnina, tako bi tudi plačevali vsako leto 1c več.

Tistih 30c, katere sedaj dobivajo društveni tajniki so že tako plačani od svojih društev za delo. Ni jim treba še posebne doklade. Ni veliko tistih 2c in 1/2, ali je 30c na leto. Ako jih je pet ali šest se že pozna pri družini, posebno sedaj, ko so slabe delavske razmere. Imam tudi svoje otroke še pri drugi jednoti, pa društveni tajnik nič ne dobi zato. Tudi pri nas bi naj to odpadlo, ko so tako slabe razmere in se težko plačuje asesment.

To je moje priporočilo. Gotovo ne bodo s tem vsi zadovoljni, ali po mojem mnenju je najboljša. Mislim, da s tem nisem užalil nikogar, ker vsakemu je dana prilika, da se izrazi in da svoje nasvete.

Priporočam še to, naj bo pri pogrebi vsem prosto, naj se drže kakor je, ne tako, kakor sedaj.

Z bratskim pozdravom! — Ignac Benkše, član društva št. 59, De Pue Ill.

ZAMERA PRI DRUŠTVU RAZLIKA V PRAVILIH MED HRVAŠKIM IN SLOVENSKIM BESEDILOM.

Muse, Pa. — Prišel sem do zaključka, da priporočam delegatom za bodočo konvencijo, ako bo to mogoče storiti, da bi se dodalo pravilom, 22. členu, 18. točki, sledeče: Član, ki se poškoduje po lastni krivdi, to je v pijanosti, pri tepežu, valed pijače ali igre za denar, se za 30 dni po njegovi poškodbi izključi iz društva in jednote, tako da ne bo več mogel delati aktivnosti in sramote naši organizaciji. Imam o tem malo skušnje. Ko sem bil pri društvu št. 343, se je član poškodoval s samokretnost. Zahteval je za "bolezen"

bolniško podporo, kar pa v smislu pravil ni bil opravičen. Društvu ni hotel dokazati, na kak način se je poškodoval. Med društvom je vladalo takrat veliko prijateljstvo in strah, tako mu je društvo nakazalo bolniško podporo. Bil sem več let pri tem društvu član in odbornik. Delal sem za našo organizacijo, kolikor sem največ mogel, in sem gledal, da se pravila niso kršila. Dobro sem vedel, ako bom proti dotičnemu članu glede izplačila bolniške podpore, da se bom zameril. Se nikdar nisem bil proti bolnemu članu, ako se je pravilno ravnal, saj zato plača mesečni asesment, da v slučaju nesreče ali bolezni dobi podporo, kar mu spada po pravilih.

Kakor piše dopisnik iz Grossa, Kans., zamera dol, zamera gor, ko sem videl na društveni seji, da se nekateri člani bojijo, sem si mislil, bolje se je zameriti enemu članu ali celemu društvu, kakor pa naši organizaciji S. N. P. J., ki bi bila oškodovana takrat za \$60. In res sem se zameril.

1. točka 33. člena naj se glasi: Kadar se član stalno preseli iz kraja v drugega, mora takoj vzeti prestopni list k najbližjemu društvu S. N. P. J., ako je v dotičnem kraju. Naj se črtajo besede "ali v bližini do treh milj". Na milje se ne gleda, samo najbližje društvo.

Član se je odselil iz naselbine na farmo 150 milj od bivšega društva. V dotičnem kraju je bilo društvo S. N. P. J., ali bilo je oddaljeno 6 milj od tega člana. Član ni hotel vzeti prestopnega lista, društvo pa ga v smislu pravil ni moglo siliti. Taki člani so večkrat bolni pozimi, ko nimajo dosti dela, a kdo bo šel gledat bolnega člana 150 milj daleč. Kar se tiče notarskega potrdila in zdravniške izjave so danes taki zdravniki, da bi za par dolarjev izpolnili bolniško nakaznico članu vsaki mesec, če je član bolan ali ne. Kaj je njemu do naše organizacije, samo da on dobi par dolarjev.

17. členu, točki 4. naj se še doda: Član, kateri je mislil izkoristiti društveno ali jednotino blagajno, pa mu to ni uspelo, se ne sme voliti v odbor. Ko sem bil za tajnika pri dr. št. 343, se je član prijavil bolnega. Poslal sem mu bolniško nakaznico za par dni. Tega člana sem videl v jami delati, a nisem ga hotel vprašati ali napadati. Mislim, da je bil nakaznico vrgel v stran in ne bo zahteval podpore, ali na redni seji je prinesel nakaznico izpolnjeno po zdravniku za vse dni, kar je bil bolan in kar je v jami delal, ko sem ga prvi dan videl. Zapisal sem si datum. Ko je prišla tozadevna točka na dnevni red, nas je bilo okoli 20 članov na seji in društvo je mislilo članu nakazati podporo. Ali jaz sem vprašal za besedo in jo dobil. Vprašal sem nadzornike, ako kdo kaj ve o članu. Odgovor je bil, da nič. Dalje sem postavil vprašanje na celo društvo, odgovor isti, da nihče nič ne ve. Tega sem jaz poročal, kar sem vedel. Na ta način je društvo odbilo podporo za tiste dni, ko je v jami delal. Ali jaz sem se zopet članu zameril.

Da nisem takrat bil na seji, naša S. N. P. J. bi bila oškodovana za par dolarjev.

Če člani, ki skušajo na tak način oškodovati jednoto, skušajo priti v društveni urad, je treba zabraniti. Ukreniti bi morali za člana, kateri grozijo članom, ako kaj govorijo na društveni seji radi bolniške podpore, kdo je upravičen do nje, kdo ne. V tem imam skušnje pri društvu št. 343. Član mi je poslal nakaznico po drugem članu in se prijavil zdravim. Ali je tudi bolnik poslal nekako grožnjo, da bo on že pomagal članu, kdor bo proti njemu in njegovi podpori, do katere ni bil upravičen v smislu pravil. Na tak način nam niso potrebne društvene seje, ako član ne sme govoriti, kar ve. Člani, kateri grozijo, bi prisilili društvene odbornike, da jim morajo bolniško nakaznico izpolniti in poslati na glavni urad.

Priporočam, ko bodo pravila ročal bi, ko bodo nova pravila šla v tisk, da glavni odborniki dobro pregledajo hrvaške in slovenske besede. V hrvaškem besedilu, mislim, da se vrnila pomota kakor piše: "U vrijeme rednoga ili nerednoga poroda plati se članici \$15.00 za doba 30 dni i nakon za 30 dana članica je dionik potpore, kako svaki drugi član. U slučaju da član"

nica oboli nakon poroda od koje druge vanjske bolesti, koja nije u svezi sa porodom, ima pravo na potporu nakon 10 dana poslije je poroda."

V slovenskem jeziku pa piše drugače: Ob času rednega ali nerednega poroda se izplača članici \$15.00 za dobo 15 dni in po preteku 15 dni je članica deležna podpore kakor drugi.

Kar se tiče razredov bolniške podpore mislim, da je vsakemu dobro znano, da delavci ni zmogljivi plačati velikih prispevkov za \$4 in \$5 na dan. Nekako bi plačal, ako bi delali vsaki dan, ali po današnjem sistemu ni mogoče.

Apeliram na vsa društva, da dajo svojim delegatom dobra navodila za našo organizacijo, da bo S. N. P. J. v bodoče še bolj napredovala. — Vinko Polančec, član društva št. 517.

POSMRTNINA, 20-LETNO ZAVAROVANJE, BOL. PODPORA IN RAZNO.

Detroit, Mich. — Pri številnih razpravah v našem glasilu je veliko dopisov dobrih, kajti mnogi, ki se strinjajo s priporočenimi spremembami, imajo večalimanj skušnje. Tudi jaz bom pisal na podlagi skušnje.

Posmrtninski razredi naj ostanejo po \$250, \$600, \$1000 in \$1500. To je za tiste, ki se hočejo zavarovati za posmrtnino in bolniško podporo skupaj. Oni, ki so zavarovani v drugih razredih, naj se uvrste med gori imenovane.

Ustanovi naj se tudi oddelek za dvajsetletno zavarovanje, in sicer po \$1000, \$1500 in \$2000. Ta zavarovalnina naj bi se ne plačevala na manj kot štiri letne obroke. Že danes imamo veliko števil mladih članov in članic, kateri bi s veseljem segli po njih. Ako se zavarujemo pri tujih tvrdkah, čemu bi se ne pri domači naši in bratski jednoti. Na ta način si pridržimo denar v naši lastni blagajni. Ako gledamo za individualno ekaistencko, zakaj bi ne za splošno.

Razredi za bol. podporo naj ostanejo samo trije, namreč po en, dva in tri dolarje. Razreda po štiri in pet dolarjev naj odpadeta. Članom naj se ne da prilika pristopiti v drug razred, dokler ni ves primanjkljaj poravnal. Po sedanjih pravilih nam je dana popolna svoboda izkoristiti vse do zadnjega dolarja in še imamo potem priliko pristopiti v drug razred, da še tistega pošteno ogulimo. Kdor se ob pristopu želi zavarovati za gotov razred, naj tam tudi ostane. Rekel bo kdo, da to ni bratsko, a povem, da je z gospodarskega stališča neobhodno potrebno, ker skrbeti moramo, da je dovolj finančne rezerve za bol. podporo, posmrtnino in vzdrževanje naše institucije.

Bolniki naj bodo pod nadzorstvom društvenega zdravnika. To naj velja tudi za nove priselce in sploh vse, kar spada v to področje.

Zdravnik naj bo nastavljen s sporazumom gl. urada in vrhovnega zdravnika. — Prihodnje konvencije naj se vršijo v glavnem stanu S. N. P. J., da se ne bodo trošile ogromne vsote denarja po nepotrebnem. Jednota naj ustanovi svoje posojilno društvo. Denar, ki ga danes nalaga na banke, naj posodi za male obresti svojim društvom za zidanje lastnih domov, katere tako neobhodno potrebujemo. Zatekati se moramo na različne banke ali židovska podjetja za take svrhe. Zakaj ne bi jednota imela svoj denar investiran na bolj dobičkanosen način. Denar bi bil v cirkulaciji med članstvom dobro naložen. — Vincent J. Kenich.

POSEBNI RAZREDI ZA RUDARJE; JEDNOTINA BANKA.

Rock Springs, Wyo. — Neki član priporoča, da bi se članstvo razdelilo v razrede po poklekih. Premogarji naj bi bili obremenjeni z višjim asesmentom, ker oni največ izvlače podpore za poškodbe in bolezni, ki si jih nakopjejo po jamah. Pregledoval sem mesečne račune zadnjih štirih ali petih mesecev in razvidel, da člani po mestih, kjer so zaposleni večinoma po tovarnah ali vsaj od zunaj, prejmejo približno ravno toliko kot premogarji.

Ne trdim, da so rudniki kake izletne jame, ker vise kapniki in lepe okamenine, vendar povem, ako človek rabi zdravje po-

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila 1901.

Podporna Jednota

Inštop. 17. junija 1901.
v drжавi Illinois.

GLAVNI STAN: 2637-59 SO. LAWNDALE AVE. CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Calakar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vegrich; urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

Martin Železnikar, predsednik, Box 276, Barberton, Ohio; Frances A. Tauchar, 2827 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krizančič, 13111 Bennington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovich, 2623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terčelj, Box 22, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2637-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šalar, Box 104, Gross Kana, na jugozapad. Frank Klun, Box 399, Chisholm, Minn., za sev. zap. John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik, 848 Willow St., Chicago, Ill.; Richard J. Zavertnik, R. No. 1, Hinsdale, Ill.; Frank Zajc, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Zdržitveni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Joško Oven, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR: — Korespondence s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVIO: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede ponovljanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisilvi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: Martin Železnikar, Box 276, Barberton, Ohio.

Vsi dopisi in drugi spisi, nenaslanja, oglaš, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

met, lahko v njih izhaja brez posebne nevarnosti. Povprečni, proti neogodam dobro opremljen roj primerjajmo s tovarno, ki je napolnjena z dimom od razne kovine ali s smradom od kemikalij. Kaj je zdravje? Poškodbe se zgodijo v tovarnah kakor v rudnikih. Saj čitamo dan za dnem, da se je to oparil, oni opekeli, tretji izgubil vid, zmečkal si ud in ga celo izgubil. Tako sicer ni v vseh tovarnah kakor v vseh rudnikih ni. Lahko pa rečemo, da so pri vsakem poklicu nevarne.

Med nami je okrog devetdeset odstotkov delavcev in med temi 75% premogarjev ali pa še več. Ostali, ki so tako srečni, da niso med tem številom, tudi niso izvezi od nesreč. Za prodajalce in pisarje v kakem 18. nadstropju tudi ne moremo vsi biti.

Zavarovalne družbe označujejo v svojih lestvicah rudarje kot ljudi najnevarnejšega poklica. K temu jih navajajo pretrani vzroki. Tudi pri zavarovalnih družbah je vse naperjeno proti delavcem. In tudi statistike jim podajajo izvedenci, ki navadno komaj toliko vedo o rudnikih, kolikor so o njih čitali. Tudi čim višje številke oni napravijo o neogodah, toliko boljše je zanje, ker drugače bi jih ne potrebovali.

Razstrelbe v rudnikih so tudi redke, da ne pridejo v poštev. Po ponesrečenjih se lahko primerjajo z onimi po tovarnah, ako se vzame splošno.

Ako prihajajo prošnje na društva, ali ne pridejo tudi od drugih?

Kajpada, ako nas je premogarjev več, je tudi prošnje več. V tem smo vsi enaki razun štrajkarjev. Ali jih bomo zavidali, če prosijo za podporo. Vemo tudi to, da med vsemi so premogarji najbolj izkoristljivi. Ako delajo mesec ali dva v letu in se komu posreči malo več zaslužiti, je že toliko vpitja o tem, kot bi bilo nepretrgano skozi več let. Prošnje same pa tudi niso nobena obvezna stvar. Ni vredno a čem takim razdvajati članstvo. Ako se do sedaj niso pokazale difference, se od sedaj tudi ne bodo.

Svetoval bi, da se opusti ideja za ustanovitev lastne banke. Člani nismo preveč denarni, da bi lahko razpolagali po bankah. Jednota kar ima, ima pa tudi najbrž drugod dobro naloženo ter tudi varno. Ako bi imeli banko, bi gotovo članom tudi posojevali denar. Ko bi prišel čas terjatve, bi bilo pa zopet prikanje za bratstvo, češ, da ga ni in da tako delajo a svojimi brati.

Ne pišem rad, ker to ni tako lahko. Če bi bilo, bi bilo tudi več dopisov v razpravah, posebno od početka. Tu tudi kdo se pogo-

stoma oglašja, navadno velja za sitneža. — John Batlich.

PRED VOLITVAMI DELEGATOV.

Greensburg, Pa. — Se par tednov in društva S. N. P. J. bodo zbirala svoje zastopnike na konvencijo. Predvsem je moja želja, da izbere dobre člane, take, ki znajo, da zastopajo voljo članstva in ki bodo znali pokazati boljše pot k napredku organizacije S. N. P. J.

Pred več kakor letom je članstvo odglašovalo za zavetišče za Slovence v Ameriki. Mnogi niso za časa glasovanja niti pomišljali na težkoče in stroške, ki so zvezani a tem in z vzdrževanjem take ustanove.

Da bo članstvu jasno in delegatom bodoče konvencije S. N. P. J., navedem vse, kar sem opazil, da je potrebno in koliko bo vse to stalo S. N. P. J. Na 13. konvenciji N. H. Z. v Chicagu pred sedmimi leti je bilo odglašovano, da si Hrvatje zgrade sirotišnico, kamor bi se zatekla vsa hrvaška, oz. jugoslovanska deca brez staršev in za katero nima kdo skrbeti. Takrat je bil ugoden čas, ljudje so dajali, kolikor so mogli. Bili sta že dosedaj dve kampanji in nabralo se je na stotisoč dolarjev, pa niti vsa poslopja ne morejo biti zgrajena a tem. Na lanskoletni konvenciji N. H. Z. in H. Z. Ill. so tedaj zaključili, da vsak član plačuje po deset centov mesečno za sirotišče. Pa po preračunanju odbora niti to ne bo zadosti za vzdrževanje sirotišča.

Na vse to, kar sem navedel, naj bo članstvo S. N. P. J. pripravljeno, ako hoče imeti v Ameriki zavetišče.

Delo je danes v Ameriki paralizirano, posebno še po premogovih rudnikih, a pretečni del članstva dela baš po rudnikih. Članstvo je že do sedaj preobloženo z asesment, če bi mu naložili še več, ne bo v stanu plačevati. Vrste S. N. P. J. bodo padale.

Svetoval pa bi članstvu S. N. P. J. in delegatom, da na konvenciji vzamejo vso stvar v pretres, če bi bilo skupno z N. H. Z., H. Z. Ill. in S. N. P. J. ustanoviti sirotišče. Vse organizacije bodo s časom itak postale ens, kajti to zahtevajo ekonomske razmere.

Slovenec bodo morda rekli, da bi se tedaj slovenski otroci morali učiti hrvaško. Tega ne mislim, kar bi tudi ne bilo, če bi se tam namestili tudi slovenski učitelji.

Po proračunu odbora bo letos stalo vzdrževanje \$50,000. Ako bi bili dve sirotišnici, to je slo-

(Dolje na 6. strani.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORENE JEDNOTE

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORENE JEDNOTE

Glas oglaševanja po dogovoru. Rokopisni se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago in Cleveland \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.05 na tri mesece, in na inštitucije \$2.00.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$4.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

UNION LABEL APPLIED FOR

Datum v oklepaju n. pr. (May 31-25) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

SKUPINA FANATIKOV POSTAJA VEDNO BOLJ PREDRŽNA.

Prohibicionisti, ki si domišljajo, da imajo pravico drugim ljudem narekovati, kako morajo živeti, postajajo vedno bolj predržni. Posrečila jim je prohibicija, ker so izrabili vojni čas v svoje fanatične namene. Zato tudi upajo, da pojde ravno tako gladko z drugimi prepovedmi, kot je šlo z Volsteadovo postavo.

V Harrisburgu, Pa., je zborovala prohibicionistiška stranka. In na tem zborovanju je sprejela resolucijo za prepoved uporabe tobaka. To je bil prvi strel, ki ga je prohibicionistiška stranka izstrelila za odpravo tobaka, odkar je bila sprejeta Volsteadova postava.

Preden je bila sprejeta Volsteadova postava, so voditelji prohibicionistov zatrjevali, da ne bodo delali za odpravo tobaka, ko so jim ljudje očitali, da bodo takoj nastopili tudi za odpravo tobaka, ko bo sprejeta Volsteadova postava. Dejstvo pa govori, da so prohibicionisti prelomili svojo besedo. Kdo jim naj še kaj verjame?

Pametni ljudje niso prohibicionistom že zdavnaj nič verjeli, ker so jih smatrali za skupino fanatikov, ki namerava spremeniti Združene države v velik kloster, v katerem bodo morali ljudje tako živeti, kakor bo ukazovala majhna skupina prohibicionistiških fanatikov.

Predpisano bo, kako se morajo ljudje oblačiti, kaj jesti in piti. Določeno bo, o kateri uri morajo spat, in o kateri iz postelje in kdaj na delo. Določenih bo še veliko stvari, tako da bo moral vsak državljani nositi s sabo vedno debelo knjigo, v katero bo gledal, da ve, kaj mu je dovoljeno in kaj prepovedano. Za vsakim državljanom bo pa hodil prohibicionistiški fanatik s tiralcem v žepu, na katero mu bo treba zapisati le ime, ako opazi, da je državljani naredil nekaj prepovedanega.

V tej knjigi bo najbrž tudi paragraf, ki bo povedal, koliko dela na dan morajo izvršiti delavci za kapitaliste, da so dobri državljani. Prohibicionisti so namreč podporniki sedanjega gospodarskega sistema. Vse njih reforme gredo za tem, da omejo delavcem najnedolžnejše veselej ob nedeljah, to je na dan njih počitka. V občinah, v katerih imajo ti fanatiki glavno besedo, je ob nedeljah prepovedana vsaka zabava. Kdor priredi piknik, izvrši kaznjivo dejanje; zaprta so kinogledališča in prepovedani so celo izleti z avtomobilom v okolico za zabavo. V teh občinah izgleda ob nedeljah tako, kot v nekdanji koloniji Massachusetts, ko so v nji odločali fanatiki, so preganjali čarovnice in čarovnike, in je mrčijaški duh, ki so ga širili verski zelotje, slavil prave trumfe.

Ljudstvo je potrpežljivo in marsikaj prenese. To so povedali očetje Ameriške republike v izjavi neodvisnosti. Ampak če je mera polna, pa tudi najpotrpežljivejšo ljudstvo pogleda, kaj je narobe.

Volsteadova postava to pove precej jasno. V začetku se ljudstvo ni dosti brigalo zanjo. Ko se je pa ljudstvo prepričalo, kakšne so posledice te postave, je pričelo zahtevati na glas preklic te postave.

Ljudstvo ni proti osemnajstemu amendentu, ker noče, da se saluni zopet vrnejo. Ampak ljudski glas proti Volsteadovi postavi pa postaja vedno silnejši in postal bo tako močan, da ga bodo slišali v kongresu in bo ta postava preklicana, ki je ameriškemu ljudstvu več škodila kot koristila.

Prohibicionisti bi ta pojav lahko opazili in se iz njega lahko kaj naučili. Ali prohibicionisti so fanatiki. Kdor je pa fanatik, je slep in gluha za pojave okoli njega, vrhutega pa še nestrpen. Nestrpnost pa vodi še do bolj fanatičnih dejanj. In tako zdaj prohibicionisti zahtevajo, da se prepove še uporaba tobaka. Kaj imajo za tobakom na programu še niso povedali. Mogoče prideta na vrsto čaj in kava ali pa kaj drugega.

Prav nič se ne bo treba čuditi, ako bo ljudstvo nekega dne zahtevalo, da se sprejme amendent k ustavi, da se smatra vsaka prohibicionistiška zahteva za ljudstvu škodljivo stvar in da je naloga zveznih oblasti čuvati, da prohibicionisti s svojimi zahtevami ne škodujejo interesom Združenih držav. Z drugimi besedami to pomeni, da se prohibicionisti smatrajo za umobolne ljudi, ki jih je treba oddati v zavode za zdravljenje takih ljudi.

Kajti predržnost in nestrpnost prohibicionistiških fanatikov se vedno bolj približujeta točki, ko tudi najpotrpežljivejšega in tolerantnejšega človeka mine potrpežljivost in zahteva v svojo obrambo, da ljudski zastopniki v postavodajnih zbornicah nekaj store, da jih ne bodo nadlegovali nestrpni fanatiki.

SLIKE IZ NASELBIN

Avella, Pa. — Kaj je vzrok, da se nihče ne oglašuje iz te naselbine? Ne vem, če so krive delavske razmere ali brezposelnost, ki vlada vsoljni svet. Delavske razmere po celem svetu so res pasje, tako da ubogi mezdni suženj ne more še sam sebe preživeti, kaj še družinski oče z družino kakih sedmih glav. Tu en premogorov še precej obratuje, drugi pa en ali dva dni na teden. Oba sta tako natlačena s tlačni, da se ne moremo drug drugega umikati. Kak ducat jih še iz rova gleda? Mezda je pa tako mala, da se je človek kar ustrašil na plačilni dan. Zraven je takó šikaniranje, da bi človek zblaznel lažje kakor prestajal. Takega postopanja od strani premogarskih nikoli nasičenih mogotcev pa je menda le največje krivo delavstvo samo, ker se ne združimo in nastopimo skupno izkoriščevalcem v bran. Le v združenju je moč, brez združenja pa pada bič po naših polomljenih kosteh, ker industrijalni magnatje so združeni proti delavski masi, da je zmaga povsod na njihovi strani.

Kakor pesnik pravi: Kdo bi zmerjal tužen bil in solze točil; zakaj ne bi se tudi veselil, je društvo Avellaki vrh št. 292 S. N. P. J. sklenilo prirediti 4. julija izlet in piknik v Hosana parku ob Brownstownskem jezeru. Park je le nekoliko streljajev oddaljen od Slovenskega doma. Kraj je res nekaj zanimivega; park in jezero obdajata precej visoka hriba. Z desne strani se razprostira slavni Avellaki vrh, z leve pa gora Maternikov. Oba hribska sta zaraščena s močnimi hrasti. Društvo Avellaki vrh vabi vaa bližnja društva in sploh vse Slovane, da nas posetijo na izletu, ki bo zabava prve vrste. Za oddaljene navodila je: Vaak naj pride do Slovenskega doma. Tam bo sprejem udeležencev. Odtam gremo peš do Hosana parka. Pričetek zabave ob eni popoldne s pohodom proti parku. Igrala bo slovenska godba na pihala avellasko himno, potem bo vsakovrstna umetnost. Od 12. do dveh popoldne bo sprejem društev in posameznih članov, ob dveh prične vožnja na čolnčkih, kdor bo najboljši velja. Naš Nace nam bo pokazal umetnost v ribjem lovu. Ob treh pride naš znani Jaka s svojim planinčkim štabom. Odlikoval se bo kakor hribolazec. Zatem nastopijo razni pevci.

Tam v aredi parka bo pod košatim hrastom čudodelni studenček, da bo žejnim žejo gasil z dobro pitno vodo, in onrgava mamica in slavni Špehar bosta postregla lačnim žledcem. Ljubitelji veselja, le v Hosana park na 4. julija na Avello, tukaj se boste pošteno veselili.

V slučaju deževnega vremena se zabava vrši v Slovenskem domu.

Ze naprej se zahvaljujem vsem udeležencem. Ob času bomo vrnili.

Vstopnina bo prosta za vse občinstvo, kar bo za drugo skrbel odbor, da bo vsak zadovoljen. Zato le vai 4. julija na Avello v Hosana park! — Za društveni odbor št. 292 — Tony Črtalič.

De Pue, Ill. — V okrajni bolnišnici je umrl naš rojak Joseph Frigel dne 21. maja. Pokopan je bil 22. maja na našem narodnem pokopališču, katerega poseduje mo tukajšnji Slovenci. Pokopati ka je dal okraj na svoje stroške, čeprav je bil član dveh angleških društev; ker ni imel nič narejeno za pogrebne stroške, se tudi ni moglo nič vzeti za pogreb. Društev prihrankov tudi ni imel, da bi ga dostojno pokopali. Umrl je bil doma blizu Cateža na Dolenjskem; bival je v Ameriki čez 15 let. Star je bil okoli 37 let. Umrl je bil član Modern Woodmen of America; tam ima posmrtnino za svojega polbrata, ki živi nekje v Clevelandu, O. Vsaj takrat je živel, ko je dal na njegova posmrtnino zapisati.

Prosil bi rojake, če kdo ve za njega, naj mu to pove. Ako bo pa sam čital te vrstice, naj se prikladi do mene: Ig. Benkše.

Box 412, De Pue, Ill. ali pa na H. Seeley, sec. Modern Woodmen of America, De Pue, Ill., da bo dobil pojasnila, kar mu je potrebno storiti. Nekateri pravijo, da je šel dotični v stari kraj. Ako je šel, bi prošil, da bi kdo dal natančen naslov od njega.

Drugo društvo je pokojni imel kompanijsko je št. 400 posmrtnine. Tisto ima pa narejeno na sestro v starem kraju, in tisto bo tja poslano.

Rojaki sedaj lahko vidite, katera društva se bolj brigajo ali skrbijo za svoje člane, gotovo vam je vzgled, kateri imate tako društva, glejte, da si sami preskrbite, kar je vam najbolj potrebno nazadnje, da vas dobro spravijo in ne bo imel okraj opraviti s vami, ker drugi tudi nčajo, če ni denarja zato.

Se enkrat prosim rojake v Clevelandu in drugod, da opomnijo rojake, če je komu znan, da se zglašajo za posmrtnico po svojem polbratu Joseph Friglu.

Pozdrav članom in članicam S. N. P. J. — Ignac Benkše, član društva št. 59, De Pue, Ill.

Detroit, Mich. — Prosveto čitam redno vsaki dan in dopis me zelo zanimajo. Dopise iz naše naselbine pa pogrešam, dasi ravno je tukaj naseljenih več kot tisoč Slovencev. Le redkokdaj se kdo oglašuje iz naše naselbine. To je povzročilo, da sem se odločil napisati, kako drvi življenje v naši naselbini.

Delavskih razmer ne morem hvaliti. Delamo sicer vsak dan, zaslužek pa nikakor ne odgovarja sedanji draginji. Delavske razmere so take, da nikomur ne svetujem, da pride sem za delom, dokler se te razmere ne spremenijo. V Detroit je prišlo veliko rojakov za delom. Nekaj jih je ostalo tukaj, drugi so pa šli zopet dalje za delom.

Na društvenem polju dobro napredujemo. Imamo dve društvi S. N. P. J. Za vsakega je lepa prilika, da pristopi k dobri podporni organizaciji. Kdor se ni član S. N. P. J., naj nikar ne odlašaj s pristopom, ampak naj pristopi k enemu ali drugemu društvu, kajti obe sta veji na močnem deblu S. N. P. J. Ob tej priliki seveda priporočam, da je najboljše, ako vsak pristopi k bližnji postaji, ker nima tako nobenih stitnosti.

Organizacija za gradnjo slovenskega doma prav dobro napreduje. Delničarska seja je sklenila, da se kupi stavbišče in da gre gospodarski odbor takoj na delo. S tem se ni rečeno, da že stoji naš dom. Ampak dober začetek je storjen. Dela imamo še veliko pred sabo, toda ne strahimo se ga. Ravnotako nikar ne poslušajmo onih, ki šeejo seme razdora.

Vsi ne moremo stanovati blizu doma. In če je kdo zdaj malo bolj oddaljen od doma, se bo v bodočnosti lahko preselil v njegovo bližino. Kadar delamo za napredek, nam ne sme biti nobena pot predolga, da pridemo tje, kjer je naše zbirališče.

Vsem, ki se nimajo delnic doma, prav toplo priporočam, da jih kupijo, da pridemo toliko preje do našega cilja.

Slišal sem, da bomo letos imeli več piknikov. Imeli bomo tako priliko, da se rešimo za nekaj ur zatohlega zraka, ki leži okoli tovarov in okužuje zrak. Tako malo pozabimo na svoje težave in se pogovorimo o stvareh, ki se tičejo nas.

Dne 7. junija je imel tukaj svoj prvi piknik klub delavske stranke. Klub je še mlad, vreme je bilo tudi slabo in mislili smo, da pojde vse rakovo pot. Rojaki so se kljub temu udeležili piknika v velikem številu.

Delujmo še v bodoče skupno, saj zavest prihaja iz delavstva, da se moramo organizirati v skupinah. Kjer so male skupine, tam je treba podvojiti agitacijo, da se napravi velika armada, ki se bojuje za ljudske pravice. In ta armada je seveda delavska organizacija.

Ob tej priliki se zahvalim mrs. Puhekovi za njih trud in delo na pikniku.

Dne četrtega julija priredi društvo "Slovenski narodni dom" svoj piknik na farmi bra-

ta Puheka. O tem poročano kasneje in ob pravem času. — Frank Tehovnik.

Clinton, Ind. — Dne 31. maja t. l. je tukaj umrl znani rojak Martin Mravljak, član S. N. P. J. Star je bil 63 let, doma na Spodnjem Stajerskem za Stariim gradom pri Celju. Najprvo se je izselil v Nemčijo in sicer v letu 1903 se je pa odločil za pot v Ameriko. Razen dveh let se je nahajal zmerom v Clintonu, Ind. V Ameriki ni imel sorodnikov. V starem kraju je zapustil brata, o katerem se pa ne ve, ako še živi, ker on ni pisal v stari kraj.

Pogreb se je vršil dne 2. junija po civilnem obredu. Preden je umrl, je zahteval, da ga moramo pokopati civilno. Ta želja se mu je izpolnila. Udeležba pri pogrebu je bila velika, kar dokazuje, da je imel pokojni Martin veliko prijateljev in znancev. Društvo Skala, št. 50 S. N. P. J., mu je priredilo zelo dostojen pogreb. Na njegovo krsto mu je položilo krasen venec v zadnji pozdrav.

Sosednim društvom izrekam najtoplejšo zahvalo za veliko udeležbo pri pogrebu in darovane vence. Pogreba so se udeležila društva Studenček pod Skalo, št. 213 S. N. P. J., Prijaznost, št. 305 S. N. P. J. iz Universalisa, Ind., Grozd, št. 474 S. N. P. J. iz Blanforda, Ind., in Premogar, št. 16 S. S. P. Z. iz Clintona, Ind.

Njegovim sorodnikom v starem kraju izrekam naše sožalje, pokojnemu Martinu pa bodi lahka ameriška gruda. — Frank Bregar, tajnik.

Chicago, Ill. — Vremenski bogovi so letos napravil nam ubogi zemljanom izredno dobrotljivo: V poletnem času imamo takorekoč dva letna časa — en dan se kuhamo v vročini, drugi dan pa moramo skoro obleči zimске suknje. In radi tega tudi vsakdo beži ven iz mesta — dima, smrada in vročine v pristo naravo, da se ohladi v senci košatih dreves. Slovenci v Chicaku se radi za izlet pripravljajo prostorov ne moremo pritoževati, ker jih imamo v izobilju.

Čikaškim Slovincem je gotovo najbolj znan Steržinarjev vrt v Willow Springsu vsled svojih košatih dreves in prijetne sence kakor tudi priprave lege, ki leži ob državni tlakovani cesti in električni železnici in je postaja takorekoč skoro ob vhodu v vrt. Vred tega pa tudi ni nobeno nedeljo in praznik sedaj v poletnem času prazen. Prihodnjo nedeljo, t. j. 21. junija popoldne bo pa gotovo "natlačen", ker ta dan se vrši izlet društva št. 1 S. S. P. Z.

Veselični odbor tega društva je bil že mesece pridno na delu, da uredi vse potrebno, da izletnikom ne bo ničesar primanjkovalo, bodisi zabave ali okrepčil v raznih podobah. Oskrbel je tudi izvrstno godbo, nekateri so mi pravili, da je "importiral" iz starih domovine "trojico", ki bo igrala pristne starokrajske komade, kot "špic polko", "šotih", "štajrih", "bolcar" itd. Na vrtu je namreč jako dobro plesišče, kjer se bo lahko vsakdo naplesal do utrujenosti. Za druge, ki so vražijo ples, je pa dobro preskrbljeno z raznimi tekami, kot hoja moža po eni nogi in sicer "rakovo", tekme žensk v teku z zavezanimi očmi, katera bo hitreje letel v žaklju, katera strana bo pretrgala vrv itd. Nagrade so raznovrstne za zmagovalce. Sploh so na programu vsakovrstne zabave.

Za utrjene od tekme in plesa je pa zelo prijeten prostor v hladilnici, kjer se bodo dobila raznovrstna okrepčila, vsled česar ne bo treba nobenemu biti lačen ali žejen. Kdor bo pa z vsem zadovoljen in ne bo hotel niti plesati ne tekrovati, se bo pa lahko vlegel v senco in počival ter rekel "dolce far niente".

Pričetek zabave je uradno določen ob dveh popoldne; pride pa lahko vsakdo že preje, ker veselični odbor bo že zgodaj jutraj na prostoru. Vstopnina je samo pol dolarja, kar ni veliko. Vred tega najljudneje vabim vse rojake v Chicagu in okolici, da se gotovo udeležijo tega izleta, ker ne bo jim žal, to vsakemu garantiram. Zabaval se bo v krogu svojih znancev in prijateljev. Vstopnice lahko dobite pri članih društva in na dan zabave pri vhodu. — Na svidenje, kličte član društva št. 1 S. S. P. Z.

ZARKOMET

Strah mednarodnosti.

Dr. Kern sodi po glasilu, da je S. N. P. J. mednarodna jednota. Če misli, da je v tem našel velik greh ali celo zločin, se moti. Jednota je po članstvu še vedno slovenska in v drugi vrsti jugoslovanska. Slovencev je največ, potem so Hrvatje in Srbi, nakar je par sto Čehov, Slovkov, Poljakov in par Italijanov. Imamo tudi enega zamorca v West Virginiji. Da se pa ne bo kdo norčeval, naj hitro pripominam, da ta naš zamorski brat — kakor sem informiran — govori in piše dobro slovenski. Toliko glede članstva.

Po duhu in principih pa je jednota taka, kakršna mora biti vsaka moderna demokratična in svobodnomiselna organizacija, ki ni samo za business. Jednota kot celota priznava razredni boj med delavci in kapitalisti, in ta boj je mednarodni. Vsak boj za resnico, pravico, človečanstvo in svobodo potlačeni ljudstev mora biti mednarodni. Kajti sovražnik je mednarodni. Doba nacionalnih bojev je za nami.

Dobre vesti iz Jugoslavije.

Dvesto Slovencev je proti koncu maja odromalo v Rim. Seboj so nesli sv. očetu precej denarja, katerega slovenski kmet in delavec prav nič ne potrebuje!

Predlog za konvencijo.

Čenčeni Zarkomet! Nekaterim članom je S. N. P. J. premalo narodna in preveč rdeča. Torej predlagam, naj prihodnja konvencija vrže stare odbornike na cesto in izvoli nov gl. odbor iz sledečih narodnih velikanov: pater Kovertica, predsednik, Trunk, tajnik, collinwoodski Vitus, blagajnik, nekdanji tukajšnji mežnar, predsednik porotnega odbora, c. kr. žandar, urednik Prosvete. In jednota naj se prekrsti v Mednarodno črno kutarsko jedoto. — Iz rdečega Collinwooda.

Rebeljanske novice.

V Coloradu vojno stanje. — V Avelli, Pa., dvoboj med terciarjki in prečastitim knjazom. — V Pueblu strašna duševna kuga. — V Chicagu revolucija pri tiskovni družbi, ki ne bo še izdajala dnevnika, kajti delnice so odromale v Rim. — Poroča avellaski revolucionar.

Nepotreben zdravniški nasvet.

Dr. Bundesen pravi, da ni dobro, če se človek preveč poti v poletni vročini.

To velja za dolarske aristokrate. Za delavce to ne velja. Kajti ves svet ve, da delavec se nikdar ne poti. In če bi se slučajno — samo slučajno — zgodilo, da se kateri delavec pri žarečem plavžu malo — samo malo — spoti, naj takoj pusti delo in laže v hladno senco.

V demokratični republiki smo vsi enaki, mar ne? Če torej delavska aristokracija ne dela v poletni vročini, zakaj bi še delavci?

Sleparsko geslo.

"Za vero in narod", je geslo franciškanski trobentačev. Geslo ni logično. Brez naroda ne more biti vere. Torej je narod prvi. Narod brez denarja je pa slaba čreda. Vprašajte Kazimirja, kaj misli o veri brez denarja, oziroma o vernikih, ki ne dajejo desetine v kovertice. Logično geslo bi torej bilo: Za narodov denar!

Dogodek št. 100.

Moja mati me je vsak dan učila: "Boga se boj, rad moli in ubogaj svoje gospodarje, pa te bodo ljudje radi imeli". Izprva sem se držal njenega nauka. Ko sem služil za pastirja, sem vsak dan molil rožni venec na pašniku. Neko nedeljo popoldne — bilo je deževno vreme — sem zopet klečal pod smreko in molil: "Kateri je za nas gažljan bil". Tedaj pa zakriči moj gospodar z vrh hriba: "Hej, pastir, kje te hudič drži! Krave so v detelji." Stečem za kravami in moj gospodar za menoj; tedaj sem pa jaz gažljan bil. Ta dogodek je tako omajal moje vero v molitev, da potem nisem več molil na pašniku. Začelo se mi je tudi snjati, da molitev ne pomaga dosti. — Peter Slabe, West Allia, Wis.

K. T. B.

Oficijelna naznanila S. N. P. J.

1. Trimesečna seja, ki se je vršila dne 27. in 28. aprila t. l., je sklenila, da izredni assement v tridolarskem skladu, ki je \$1 na mesec na vsakega člana, ostane tako do preklica. Člani, ki so zavarovani za tri dolarje dnevne bolniške podpore, torj plačujejo še nadalje po \$1 izredne naklade na mesec, dokler se ne nabere dovolj rezerve v tem skladu.

2. Člani, ki so zavarovani za \$4 bolniške podpore na dan, plačujejo po \$2 izredne naklade na mesec. To se prične meseca junija ter ostane v veljavi do preklica ali tako dolgo, dokler bo v tem skladu nabrana predpisana vsota kot rezerva.

3. Glede petdolarskega sklada ostane v veljavi sklep, ki ga je sprejel glavni odbor na letni seji meseca januarja t. l., to je, da člani, ki so zavarovani za \$5 bolniške podpore na dan, plačujejo izredni assement kot sledi: Za mesec februar in marc po \$5 izredne naklade na mesec; za mesec april plačajo ti člani \$25 izredne naklade, potem pa vsaki mesec \$5 več, kar znaša \$30 za mesec maj, \$35 za mesec junij, \$40 za mesec julij in tako naprej.

Kot že rečeno, izredni assement za gorijomene sklade ostane v veljavi dokler se ne nabere predpisana rezerva v posameznem skladu, in še le ko se to doseže, bomo smeli preklicati izredno naklado v solventnem bolniškem skladu.

Nekateri člani se bodo gotovo zopet jezili, ko slišijo, da izredna naklada ostane in v štiridolarskem skladu je celo zvišana. Marsikdo bo zopet napadal glavni odbor. Vemo, da izredni assement zadene hudo, ali pomagati ne moremo. Glavni odbor ni kriv temu, temveč članstvo samo. Glavni odborniki samo izpolnjujemo, svoje dolžnosti in naloge, ki nam jih je dalo članstvo. —

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

IZ URADA GL. POROTNEGA ODSEKA S. N. P. J.

Zadeva brata Antona Eržena, člana društva št. 141, v Universalu, Pa. — Brat Eržen je vložil priziv na glavni porotni odsek radi prikrajšane bolniške podpore v znesku \$16.

Zadeva je sledeča: Brat Eržen je poleg društva št. 141 S. N. P. J. tudi član treh drugih društev. Meseca junija pretečnega leta je bil izvoljen delegatom društva št. 33 J. S. K. J. Dne 15. avgusta istega leta se je na prijavil bolnega ter je bil istočasno tudi operiran na slepiču. Po prestani operaciji se je nahajal v bolnišnici 16 dni, nakar je z dovoljenjem zdravnika bolnišnico zapustil. Medtem se je pa bližal čas odhoda na konvencijo označene jednote. Brat Eržen se je podal k zdravniku po nasvet, da-li mu je dovoljeno v stanju njegove bolezni udeležiti se konvencije. Zdravnik je podal izjavo, da ne vidi vzroka, ki bi zadrževal brata Eržena.

In tako se je brat Eržen udeležil konvencije ter isti prisostvoval od začetka do zaključka. Dospelši domov s konvencije se je tajniku društva po preteku 17 dni javil zdravim, in sicer dne 3. oktobra. Dne 5. oktobra je društvo odobrilo bolniško nakaznico, bolniški tajnik je pa na podlagi gotovih podatkov odklonil nakazilo bolniške podpore. Zatem se je vršila porotna obravnava pri društvu ter je bila bolniška nakaznica ponovno odobrena in istotako od bolniškega tajnika ponovno odklonjena.

Slednjič je prijadrala zadeva pred glavni porotni odsek. Glavni porotni odsek je po pregledu vseh listin prišel do zaključka, da brat Eržen, član dr. št. 131, ni upravičen do zahtevane bolniške podpore. Glavni porotni odsek zavzema stališče, da član, ki se smatra zmožnim za duševno delo, ni bolan, kajti duševno delo je v gotovih ozirih mnogo težje, nego je ročno delo. Brat Eržen v svojem zagovoru navede, da je pri ostalih treh organizacijah dobil bolniško podporo, edino pri S. N. P. J. mu je bila odklonjena. Slednje prav radi verujemo, toda za nas sq mero-dajna le pravila S. N. P. J., nikakor pa ne pravila drugih zvez in jednot. Glavni porotni odsek bi z veseljem in radevolje ugo-

dil želji brata Eržena, toda pravila nam zabranjujejo. Pravila so pa merodajen faktor za vse in jih moramo upoštevati, kar velja tudi za brata Eržena.

V smislu navedenih podatkov je glavni porotni odsek osvojil ukrep, da se bolniška podpora v znesku \$16 ne nakaže ter obenem zavrača ukrep prve inštan-ce.

Zadeva brata Matta Sapota (Sapet), člana društva št. 10 v Rock Springsu, Wyo. Br. Sapo je vložil priziv na drugo inštan-co, na glavni porotni odsek. Vzrok priziva je odklonjena bolniška podpora.

Sobrat Sapo se je poškodoval pri hitri vožnji z avtomobilom, katerega je vodil br. Sapo. Posledica hitre vožnje je bila, da se je avtomobil prevrnil. Z br. Sapotom sta bila še njegova prijatelja, izmed katerih je eden, z imenom Geo. Sulenta, član S. N. P. J., dobil resne poškodbe; drugi nečlan pa si je zlomil hrbtenico, da gotovo za njega ni več pomoči.

Proti bratu Mattu Sapotu je bila vložena obtožnica. Vršila se je porotna obravnava. Društvo-na porota kot prva inštanca je na podlagi dokazov, navedenih v obtožnici, pronašla br. Matta Sapota krivim, kar znači, da mu je bila bolniška podpora odklonje-na.

Brat Sapo pa ni bil zadovoljen z odlokom prve inštanice, temveč je vložil priziv na drugo inštan-co, na glavni porotni odsek.

Glavni porotni odsek pa na podlagi doprinesenih dokazov ni imel drugega izhoda nego potrditi odlok prve inštanice, kar znači, da smatra brata Matta Sapota, člana društva št. 10 v Rock Springsu, Wyo., neopravičenega do zahtevane bolniške podpore.

Na podlagi dokazov je nesre-čo brat Sapo docela sam zakri-vil. Brat Sapo sicer zanika in se opravičuje, toda njegovo opravi-čevanje nima podlage. Odklonje-no bolniško podporo je vsekakor smatrati za občutno kazen, ter je gotovo, da se slednja ne odkloni brez vzroka. Gotovo, da člani, ki vedoma s svojo lahko-miselnostjo povzročijo nesrečo, radi katere je oškodovana jed-nota, zaslužijo še mnogo ostrejšo kazen.

Martin Zeleznikar, Frances Tauchar, John Krizmančič, Mary Udovich, John Terčelj.

SEJE IN SHODI

West Brownsville, Pa. Naše društvo št. 398 bo obdržalo isvanredno sejo dne 21. junija ob dveh po-poldne v Hrvatskem domu. Na dnevnem redu bo zadeva ujedinjenja, zato člani, pridite vsi na sejo. — Andre Jandraković, tajnik.

Waukegan, Ill. — Naznanjam članicam društva "Moška Jednopravnost" št. 119 S. N. P. J., katere mi-slite, da se vrši redna mesečna seja 15. junija, da se seja ne bo vršila na 15. junija, pač pa v ponedeljek 22. junija, in tako skozí celo poletje vsak ponedeljek pred četrto nedeljo.

Prosim, da to upoštevate, da ne bo kakih neprilic za vse skupaj. — F. Zakovšek.

Chicago, Ill. — Še enkrat opozar-jam članice in članice dr. "Narodni Vitezi" št. 39 S. N. P. J., da ne vrši naša redna seja dopoldne in ne popoldne, in to velja samo do meseca oktobra t. l. V oktobru se bo že vršila popoldne.

Nadalje še ponovno prosim vse one članice, ki so se preselile, da mi naznanijo njih nov naslov. Mene to zanima, pri najboljši volji jaz ne morem pomagati. Eno moram na-povedati, članice založiti ali pa jih su-pendirati. Nekateri člani pravijo: Ej, vsaj me tajnik dobro pozna, vsaj nekaj več premore kot pa za en asse-ment. To je vse dobro, ali jaz samo to rečem, da na glavnem uradu tega ne vprašajo, če se poznamo ali ne, oni se morajo ravnati po pravilih, jaz pa tudi. Če pa koga izmed članov veseli, da bo vsak mesec založil asse-ment za 50 članov, mi jaz takoj na prihodnji seji radevoljno prepustim tajništvo.

Vabim članice in članice, da pridejo na sejo, ki se vrši v nedeljo dne 21. t. m. in to dopoldne ob devetih.

Bratki pozdrav. — Frank Udovich, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Pozivljam vse članice društva Jugoslavlja Irredenta št. 406 v Clevelandu, Ohio, da se udeležijo prihodnje seje, in sicer 20. junija v navadnih prostorih v 7:30 zvečer. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari, katere se morajo

rešiti. Torej vsi na sejo, da ne bo po-tem kakšna zabavljanja, kakor da bi tajnik sam sejo imel.

Z bratskim pozdravom! — John Čermelj, tajnik.

Joliet, Ill. — Naznanjam članom dr. Jolietške zaveznosti št. 115, da se bo vršila prihodnja seja na 911 N. Hickory St. vokal Ruby St. Opomi-njam članice, da se prihodnje seja ude-ležijo v obilnem številu. Naznanjam tudi, da se bo preselili po 20. juniju na 302 Stone St. Vsi tisti člani, katerim se ni moglo seje udeležiti, naj pridejo po 20. juniju na moj novi na-slov: 302 Stone St. — John Nema-nich, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Članstvo društva "Naprej" št. 5 se opozarja, da je še vedno v teku kampanja za pri-dobivanje novih članov in da plača društvo predlagatelja za vsakega novega kandidata iz društvene bla-gajne \$1.00. Potrudite se torej in pri-peljite na prihodnjo sejo kak novih kandidatov. Ob enem se opozarja članstvo, da se bodo na prihodnji seji, ki se vrši v nedeljo dne 5. junija 1925 volili delegati za konvencijo, ki se bo vršila meseca septembra 1925. Pridite torej polnoštevilno na sejo, da ne bo potem zabavlje; kako delegate amo poslati. Vsi na 5. junija 1925. Seja se vrši v navadnih prostorih, to je v dvorani št. 1, v no-vem poslopju S. N. Doma. Pričetek točno ob 9. dopoldne. Bodite točni. Bratski pozdravi! — L. Medvedek, tajnik.

Cuddy, Pa. — Pozivljam članice društva zbudí se Slovan št. 310, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 6. junija v na-vadnih prostorih ob 2. popoldne. — John Jenko, tajnik.

Clinton, Ind. — Naznanjam vsem članom društva "Skala" št. 50 S. N. P. J., da sem prevzel tajništvo in bla-gajniški posel za zadnji redni meseč-sej. Povem tudi, da ne bom za ni-kogar zalagal assementa. Vsek naj plača, da ne bo suspendiran. Vsek sam dobro ve, kdaj ima plačati.

Moj poštni naslov je: Fr. Bregar, Clinton, Ind., Box 291.

Živim pa na 13th St. en blok se-verno od klavnice po domače pove-dano, pri rojaku Leo Hodovalu. Vsek me lahko najde, zvečer ob 5. sem gotovo doma. To bo moja urad-na ura za pobiranje assementa vsek večer.

Z bratskim pozdravom! — Frank Bregar, tajnik.

Silvia, Ill. — Opozarjam članice društva Mississippí, št. 286 S. N. P. J., v East Moline, Ill., da se udeleže pri-hodnje seje dne 21. junija t. l. Dokler imamo pravila, je pravilo, da vsek član vpoštevava člen XV, 8. točka. Ta točka razumljivo pove, da se mora vsek član najmanj saj enkrat v treh meseceh udeležiti seje. Bolje se je ravnati po pravilih kot biti suspen-diran. Seja je važna, kar moramo izvoliti dva nadzorna odbornika. Me-sec julij je tukaj in pregledati je tre-ba društvene knjige. Bratje vpošte-vajte to naznanilo. — Edward Pua, tajnik.

Chicago, Ill. — Naznanjam članicam društva Nada, št. 102 S. N. P. J., da je zadnja seja sklenila, da se prihodnja društvena seja vrši na drugo soboto v mesecu juniju. Varok je iskati v tem, da je na soboto dne 4. junija praznik Neodvisnosti. Torej prihodnja seja bo v soboto dne 11. junija t. l. v navadnih prostorih na Lawndalek avenui in Sedem in dvaj-seti cesti. Na dnevnem redu še več važnih točk, toda najvažnejša izmed vseh je "volitev delegatov" za pri-hodnjo konvencijo. Dolžnost has ve-že, da se brez izjeme vse udeležimo te važne seje.

Na zadnji seji sem slišala opazko, kakaj nisem s dopisnicami peyabila članice k pogrebu pokojne sestre Agnes Špolarjeve. Na tem mestu povem javno, da so me prikratk obvestili, da bo pogreb cerkven. To se je sveda spreminilo kasneje in pogreb je bil civilen. Kot zvesta članica S. N. P. J. se mi po prvem občutlu ni zdelo n-mestno, da pišem dopisnice in tako agitiram za cerkveni pogreb. Drugi vzrok je bil ta, da smo imeli nasled-nji dan redno sejo. Ni se mi videlo potrebno, da izdam par dolarjev dru-štvenega denarja za dopisnice, ker je bila seja. Obvestila sem telefonično toliko članice, kolikor sem jih mogla, da je sestra Špolarjeva umrla. V Prosveti s dne 2. maja je bilo nazna-geno na prvi strani, da je sestra Špolarjeva umrla. Pozvane so bile članice, da se naj udeleže redne seje v polnem številu. Toliko v prijazno pojasnilo vsem, ki ne vedo, kako se je vendar stvar izvršila.

V mesecu juniju se zaključijo po-letni računi, zato apeliram na članice, ki še kaj dolgujejo, da porav-najo do 24. v mesecu. Če katere članice ne plača do omenjenega datuma, se po pravilih suspendirana. Da se kaj takega ne zgodi, je veliko boljše pravčasno poravnati assement. Društvo mora redno odposlati assement, jednota je pa redna plačilna v potre-bi in sili. S sesterskim pozdravom — Agnes Jurešić, tajnica.

Tire Hill, Pa. — Naznanjam članom Zaveznih Štajerc, št. 289, S. N. P. J., da je društvo na redni me-sečni seji dne 17. maja sklenilo, da se opozore člani, da se udeležijo red-ne seje dne 21. junija. To je šestme-sečna seja, katere se prične ob 2. uri popoldan, s tistim, ki se ne udele-ži seje, se bo postopalo po pravilih. Resnici na ljubo moram priznati, da nekaterih članov nisem še videl na seji, nekaterih pa še meseca ne. Op-minjam tudi par oddaljenih članov, da se oglašijo zaradi assementa, ker so se preselili od tukaj, pa ne vem kam. Ne vem, kje so sedaj nastan-jeni. Sploh se naj vsek zaveda na-svoje stvari. O pravem času naj pla-

ča svoj assement. Kdor je suspendi-ran, vsak sam sebi pripiše, kar ga zadene.

Prosim, da se vpoštevata to nazna-nilo. — Martin Krasovec, tajnik.

VESELICE

Virginia, Minn. — Društvo šte. 338 S. N. P. J. priredi dne eden in dvajsetega junija veselice v prostori-h Marquette Schol, na katero naj-ujudneje vabi rojake od blizu in da-leč. Vstopnina za moške je 50c, za ženske pa 25c. Članice društva pla-čajo po 50c vstopnine, ako se udeleže veselice ali ne. To je sklep seje s dne 7. junija.

Veselični odbor bo skrbel, da bo veselica zanimiva, da ne bo ničče jezen ali lačen.

Začetek veselice ob sedmih zvečer. Na svidenje dne 21. t. m. — Elizabeth Matko, tajnica.

Tacoma, Wash. — Osrednji odbor tacomskih društev, sestavljen iz dru-štev šte. 246 in 425 N. H. Z. I. P. D. Istra šte. 493 S. N. P. J. in Y. U. R. St. A., vabi najujudneje Jugoslovane in tukajšnje okolice, da se v največ-jem številu udeleže piknika, ki se priredi dne osem in dvajsetega ju-nija v Flat Stationu. Vsemito voz American Lake Car ali pa Stellacom in istopite na Flat Stationu. Izvrstna godba in peklo se bo janje. Jugoslo-vanski delavci pridite val! — Odbor.

Carlville, Ill. — Društvi šte. 302 S. N. P. J. in D. S. D. priredita pik-nik na dne četrtega junija na dobro ananem prostoru Macoupin County Fair Grounds v Carlvillu. Na pik-nik so vabljeni vsi rojaki in tukajš-nje naselbine in njene okolice. Vse potrebno preskrbi v to svrhu izvolje-ni odbor. — Anton Blasch.

Pueblo, Colo. — V nedeljo dne eden in dvajsetega junija priredi sloven-sko peysko društvo "Prekoren" zopet koncert v Shustarjevi dvorani in prid domu za slepce v Ljubljani. Na kon-cert so najujudneje vabljeni vsi tu-kajšnji rojaki. — J. Pretekel, tajnik.

Canonsburg, Pa. — Na prvo vese-lico, ki jo prirede članice društva Po-stopnaka Jama, šte. 138, S. N. P. J., v soboto dne 27. junija v društveni dvorani v Canonsburg (Strabane), Pa., vabimo ujudno člans in članice S. N. P. J. rojake in rojakinje iz Stra-bane in iz bližnjih naselbin. Pridite val, ki to berete. Garantiramo vam, da boste zadovoljni. Igrala bode iz-vrstna godba.

Za prigrizek in šejna grla bo skrbel za to izvoljen odbor.

Začetek veselice točno ob 7. uri zvečer.

Vatopnina za moške 75c, ženske 25c.

Ker je to prva veselica, ki jo pri-rede članice tega društva, upamo, da bo udeležba stoprocentna. —

Na svidenje 27. junija. — Odbor.

Johnstown, Pa. — Program Kon-certa prazne 15-godišnjice hrvats-kega Prosvetnega društva "Rodoljub" koji će se obdržavati dne 20-og ju-na, 1925, u Hrvatskoj dvorani na Broad St., u Johnstown, Pa.

1. Kita Glasovitih Svjetskih, over-cam tursko Rud. Crnković, Svira Dupinov Tamburaški Zbor.

2. Pozdravni govor. — Iz opere "Faust" — Gounad. Pjeva "Rodoljub". Director prof. Hans Roemer.

4. "Zapoj mi ptičica" — V. Parma. "Pogled v nedolžno oko" — H. Sattner. Sopran solo, pjeva gospođa Augusta Danilova iz Cleveland, Ohio, na glasovir prati prof. Hans Roemer.

5. a) Gorski kraj — V. Novak. b) Na vrelu Boane — F. S. Vil-har. — Pjeva hrvatsko pje-vačko društvo "Strossmajer" iz Youngstown, Ohio.

6. Piano solo: Ballade by Reinecke. Svira prof. Hans Roemer.

7. Romanca iz opere "Nikola Šubić Zrinjski" — Ivan pl. Zajc. — Bariton solo, pjeva prof. Žarko Savić iz New York City, na glasovir prati prof. Hans Roemer.

8. a) Večar na Savi — Ivan pl. Zajc. b) Hrvaticam. — Ivan pl. Zajc. Pjeva hrvatsko pjevačko društvo "Javor" iz Pittsburgh, Pa.

9. Izvadak iz opere "Nikola Šubić Zrinjski" — Ivan pl. Zajc. — Za tambure udesio: M. pl. Far-kaš. Svira Dupinov tambu-raški zbor.

10. Vili Hrvatske Pjesme — Vladen. Pjeva "Rodoljub" za tenor i bariton solo. Tenor solo pje-va g. Ferko Stanićak, bariton solo pjeva g. Josip Dupin.

11. Narodna: "Ljubek moj po polju vriska" — "Na tujih tleh" — Medved. Pje-va gospođa Augusta Danilova iz Cleveland, Ohio.

12. a) Naše gore — A. Foerster. b) Dobro jutro. (Uz pratnju gla-sovira) — Dr. A. Schwab. Pjeva slovensko pevsko društvo "Bled" iz Conemaugh, Pa. Director prof. John Poi-tokar.

13. Prolog iz opere "Bajazzo" — Leoncavallo. Bariton solo, pjeva prof. Žarko Savić iz New York City.

14. "Na Orlju Gradu" — F. S. Vil-har. Pjeva "Rodoljub" sa so-pram i bariton solo. Sopran solo pjeva gđa. Augusta Da-nilova iz Cleveland, Ohio. Bar-iton solo pjeva prof. Žarko Savić iz New York City.

15. Slovenec, Srb, Hrvat. Pjevaju društva: "Strossmajer", "Ja-vor", "Bled", i "Rodoljub".

Nakon programa slijedi pik. Dru-gi dan veliki izlet na hrvatskoj fa-mi. — Izvoljeni.

POZOR TAJNIKI IN
TAJNICE!

Ker je stopila dne 15. aprila t. l. nova poštna postava v veljavo, da bo poština pri-vatnih dopisnic in razglednic povišana na 2c, zato opozar-jamo vse tajnike in tajnice in članice naših krajevnih društev in S. N. P. J., da naj prilepijo na naše posebne karte za premembo naslo-vov članov znakmo za 2c in ne več za 1c. Karte, ki ne bodo opremljene s predpis-ano poštino 2c, naslovljencu sploh ne bodo dostavljene. Ako imate več kot 4 pre-memb naenkrat, denite dve, ali več teh kart v kuverto in jo odpošljite kot pismo s 2c znakmo.

Upravištvu "Prosveta."

VABILO NA

Veliki skupni izlet
v nedeljo 21. junija, 1925

priredijo

štiri društva v ti naselbini
skupni piknik na dobro znanem
starem senčnatem prostoru, le
par minut hoda od Slovenskega
Doma v Kraya, Pa.

Da bo zabava za vse popolna bode
skrbel odbor po najboljši moči za
topla in mrala okrepčila. Prostor je
izredno pripraven za izletnike in bli-
zo Slov. doma, tako da za slaba sla-
bega vremena se bo zabava vršila v
Slov. domu. Cimveč nas bo, tem pri-
jaznejša bo zabava.

Uljudno vabimo rojake in rojakinje
domače, od blizu in daleč, da nas po-
setijo v obilnem številu.

Vatopnina za moške 25c. Ženake
in mladina so vstopnine prosti.

Torej na svidenje dne 21. junija, t.
l. Vabi društvo "Vihar", Vrtai Raj,
št. 174, S. N. P. J. št. 136 J. S. K. J.
in št. 70 S. S. P. Z.

ODBOR.

VABILO NA PLESNO VESELICO

katero priredi

SLOV. V. MAXHOM GODBA

v soboto dne 4. junija, 1925 v Slov. V. Del. domu na
Maxhom — Johnstown, Pa.

Začetek veselice ob 2. uri popoldne.

Vatopnina za moške 50c. Ženake brez spremstva 25c.

Uljudno vabimo rojake in rojakinje domače, od blizu
in oddaljene od Johnstowna, da se polnoštevilno udeleže te
naše zabave. Dobra potrežba z vsem in za vse je zagoto-
vljena. Igrala bode Sl. V. Maxhom godba pod vodstvom g.
Jos. Rogelna. (Nastopila bo tudi orchestra in zaigrala iz-
vratne komade.) Torej na svidenje dne 4. junija pri veselici
kliče — ODBOR!

VABILO NA GOZDNO VESELICO

katero priredi

Društvo "Slovenec", št. 68, S. N. P. J.

dne 21. junija, 1925

v Horlicksville, ravno na istem prostoru kot prošlo leto.
To je pol milje od "Horlicks Dame" zapadno preko North
Shore Line železnice.

Uljudno vabimo prijatelje in prijateljice, ljubitelje zabave v
prosti naravi in PEČENEGA JANCJA, da ne zamudijo te dobrote.
Za dobro potrežbo, dovolj zabave in godbo bo skrbel odbor.

Pridite vsi od blizu in daleč se Vam priporoča ODBOR!
(V slučaju slabega vremena, se vrši dne 28. junija.)

IZLET!

IZLET!

IZLET!

ROJAKI V CHICAGO IN OKOLICI

udeležite se

VELIKEGA IZLETA (PIKNIKA)

V NEDELJO, 21. JUNIJA, T. L.,

kategga priredi

NA STERZINARJEVEM VRTU

v Willow Springs, Ill.,

DRUŠTVO ŠTEV. 1 S. S. P. Z.

Za vsakovrstna okrepčila bo najbolje preskrbljeno, kakor
tudi za zabavo. Na programu so raznovrsne tekme.
Igrala bo starokrajaka godba—slovenski kmetaki trio.

Pričetek ob dveh popoldne.

Vatopnina 50c

Vatopnice dobite pri članih društv; na dan izleta pa pri vходу.
KAZIPOT: Vzemite poučno električno žepnico ("karo") do Archer
Ave., "Archer Ave. karo" do konca in potem pa "Willow Springs
karo" do konca ali pa "Joliet karo" do postaje v Willow Springs. Od
postaje je samo pet minut pešhoje zapadno do veselicega prostora.

Na svidenje, kliče ODBOR.

IZLET!

IZLET!

IZLET!

NAŠE POSLOVANJE,

katero temelji na izvršnih zvezah s prvovrstnimi zavodi v stari
domovini in na mnogoletni skuhnji, nam omogoči vse v našo stroko
spadajoče zahtev naših rojakov popolnoma zadovoljiti.

Pošiljate v Dinarjih in Lirah preskrbujemo po jako zmernih
cenah.

Dolarske pošiljate izvršujemo v Jugoslaviji za 4% pristojbino
od poslanega zneska, za zneske do \$25.— računamo \$1.00;
v Italiji za 3% pristojbino, za zneske do \$25.00 računamo 75c.
Za naše teke plačljive v Dolarjih na Reki znaša pristojbina 25%
od vsakega zneska.

Preskrbujemo v hranilnicah v stari domovini naložen denar in
izplačujemo protivrednost v Dolarjih. Dalje tudi prevzamemo tam
shranjene Dolarje ter jih tukaj izplačamo koristnikom.

Preskrbujemo in uredimo vse potrebno za potovanje v staro do-
movino in za povratak in dajemo vsa tozadevna navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortland St. New York, N. Y.

Razprava o pravilih S. N. P. J.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

vensko in hrvaško, bi potrebovali dvakrat toliko. Pa tudi če bi se poučeval samo hrvaški jezik, bi to ničesar ne menjalo na stvari, kajti danes je tudi v kraju že ena država in morda bo čez nekaj let povsod na solah uveden samo hrvaški jezik. Tedaj se bodo morali tudi Hrvati učiti srbsko.

Tu sem izrazil, kar sem mislil povedati pred konvencijo. — John Mesic.

DELEGATI.

Youngstown, O. — Prosveta je napolnjena s priporočili članstva, katerih nekatera mi dopadajo, druga ne. Nekateri bratje na primer predlagajo, da se znižajo dnevnice na tri in štiri dolarje. Kakor s tem se ne strinjam z brati, ki predlagajo, da samo velika društva, ki štejejo nad sto članov, pošljejo po enega delegata na konvencijo. Po mojem mnenju kdo: to priporočila ni napreden. Kakor bi hotel vzeti malo več svobode in demokracije, kar so naši ustanovitelji in napredni člani do sedaj obvarovali. Saj vemo, da imajo take sisteme v Evropi. Pri ligi narodov v Ženevi je nekaj takega, kjer vesele odreja in zaključuje. Tega ne smemo dopustiti pod nikakim pogojem, ker ne samo da bi škodovalo članstvu, temveč bi tudi ne bilo častno za našo danes še najbolj demokratično jugoslovansko podporno organizacijo v Severni Ameriki.

Moje mnenje je, da se delegatom plača njih delo. Naj nihče ne misli, da je to lahko. Mislim da brat ali sestra, ki bo izbran za delegata, ne bo prespal svojega svobodnega časa, temveč bo delal na naših sedanjih pravilih. Ne bo prišel na konvencijo samo v svojo korist, da bi le vlekel dnevnico na škodo 50.000 bratov in sester. To leto naj bi se po mojem takemu delegatu izplačalo po osem dolarjev dnevniče, a če bi bile življenjske potrebe cenejšje, bodo tudi oni cenejši. Po tem naj se pač urejuje plača.

Kar se tiče pošiljanja delegatov po številu članstva, je moje mnenje, da bi vsako društvo, pa naj bo veliko ali malo po številu, imelo pravico poslati enega delegata, ne kakor določajo sedaj pravila, da je en delegat od društva pri 50 do 200 članov in za daljših 200 zopet eden.

Izbrati pa je treba tudi napredne delegate. Če nimate takih, ne pošiljajte nobenega, da ne bo samo za cokolj organizacijo.

Razprav za pravila je preveč. Mislim, da je ni tako velike glave, ki bi si vse to obdržala. Če bi pisali vse to v knjigo, bi bila že tako velika, da bi jo komaj naložili na voz.

Pozdrav članstvu S. N. P. J. — Stjepan Sipus, član društva št. 153.

RAZNA PRIPOROČILA POSAMEZNIH ČLANOV.

Cleveland, Ohio. — Še nikdar v zgodovini slovenskih podpornih organizacij ni bilo toliko razprav. In skoraj ga ni dopisa, da bi se ne dotaknili bolniških podpor, katero vprašanje je tudi največjega pomena.

Načelna izjava naj ostane nespremenjena. Ta točka se mora obdržati, ako nečemo nazadovati.

Pravila naj se tiskajo v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku in tudi Prosveta naj izhaja kakor dosedaj. Le v slučaju, da se prijavi zadostno število Hrvatov, naj se tiska v hrvaščini. Oglasi naj se tudi pobirajo kakor sedaj, ker to je edina pomoč za naše glasilo. Leta 1924 smo imeli nad \$1000 deficit pri glasilu, potem se pa pregovarjamo radi naklad.

Združevalni odbor naj odpade in se nadomesti z gl. upravnim odborom. Saj je itak sedaj vedno deloval po sporazumljenju upravnega odbora. Zakaj bi imeli nepotrebne stroške.

Glavne odbornike naj voli konvencija, ker vsako društvo voli za delegata le člana, ki je zmožen. Tako pridejo zmožni moči skupaj, ki imajo že v času konvencije vpogled v zmožnost sebe za glavni odbor. Pri splošnem glasovanju se člani na soji narodno, nič pa narodno. Kakor

vprašujejo, koga hočejo voliti, ker nikogar ne poznajo. Tako napravijo križ, kjer je najbližje. Tudi par tisočakov prihranimo s tem.

Cepprav je splošno glasovanje bilo za zavetišče, priporočam, naj se za enkrat počaka, ker tu nas tudi čaka naklada. Zviša naj se dobrotelni sklad za en cent. Odpravili bomo tako prošnje o nemoglih bratov, ki vedno prizadevajo le tiste, ki se udeležujejo sej. Gl. odbor bi pa razdelil podporo med tiste, ki bi videl, da so v resnici potrebni.

Na konvenciji naj imajo pravico do glasovanja samo delegati, ne glavni odborniki.

Uredi naj se, da bo odbor za pravila najmanj dva meseca pred konvencijo že razposlal provizorična pravila na krajevna društva.

Glavni odbornikom, kateri so stalno zaposleni v glavnem uradu, naj se plača le polovična dnevnic na konvenciji.

Initiativni predlogi se morajo ustaviti eno leto pred konvencijo in eno leto po konvenciji. Nobeno splošno glasovanje naj ne bo veljavno, ako se ga ne udeležijo vsaj polovica članov.

Za operacije in poškodnine naj ostane podpora kakor dosedaj. Bolniška podpora naj se ne plača za prve tri dni. Veliko sluščajev imamo, ko se član pobije na prat. Če bi prejel od prvega dne, bi se javil, tako pa je četrti dan že zdrav. Skoro gotovo je, da bo veliko vprašanje radi bol. podpore na konvenciji, kakor je tudi gotovo, da se ne bo rešilo vsem pogodu. Kdor zasleduje razprave in priporočila, vidi, katero bo največje vprašanje na konvenciji.

Razredi naj se vzdržujejo vsak zase. Bili naj bi po en, dva in tri dolarje. Po \$4 in \$5 naj se opustita. Starim članom v teh razredih pa naj se da prilika do zavarovanja v manjših razredih. Če bi se ustanovil samo razred po dva dolarja bol. podpore, kakor sem čital v Prosveti, nastane vprašanje, kako moremo prisiliti člana, ki je mogoče že deset ali več let zavarovan za \$1 ali \$3, da stopi v razred za \$2.

Kaj pa s tistimi člani, ki se ne morejo zavarovati za več kakor za en dolar, ker so prestari? Mislim, da bi bodoča konvencija lahko zborovala z manjšim številom, ker prepričan sem, da bi izgubili petdeset odstotkov članstva.

Bratski pozdrav članom S. N. P. J. — K. Stokel, član društva št. 312.

Glencoe, O. — Ker imam dosti časa na razpolago, čitam različne liste, in vidim takisto, kako so klerikalni in nacionalistični listi v Združenih državah vsi nekako nevoščljivi, ko Slovenska narodna podpora jednota napreduje. Posebno sedaj pred konvencijo bi radi videli, da bi prišli k prihodnji konvenciji nazadnjaški delegati, kričajo, da bi prekrili zavedne in napredne delegate, jednota pa bi odvrnila od napredovanja in jo obrnila v nazadovanje.

Edini Proletarec je od ustanovitve do sedaj na strani S. N. P. J. in tako bo tudi za naprej, ko ji kaže pravo pot, po kateri naj hodi, da napreduje in vrši bratsko dolžnost napram svojim članom.

Zalostno je, ko je med petindeset tisoč člani na Proletarca naročenih komaj par tisoč članov, in še teh par tisoč čita večnoma bolj površno.

Kdo je v št. 923 Proletarca o petindvajsetletni podporne organizacije Workmen's Circle čital članek, da je v 25 letih organizacija pridobila 80 tisoč članov in kako je napredovala? Napredovala je zato, ker ima socialistična načela in principe, podpira moralno in gmočno vse, kar je socialističnega; kar je proti-socialistično, pa odklanja. Pretečen mesec je ob 20-letnici sklicala v New Yorku javni shod, na katerega je prišlo 25 tisoč ljudi. Glavni govornik je bil Eugene V. Debs. Proletarec priporoča, da bi jo morala S. N. P. J. posnemati in učiti se od nje.

Nazaj v neki št. Prosvete je napisal članek br. Kern, a katerim se popolnoma strinjam. Priporočal je, da bi se člani bolj politično socialistično organizirali. Potem je napisal drug članek, oz. dopis, ki nasprotuje prvemu. Tak dopis pa ne spada v sebe za glavni odbor. Pri splošnem glasovanju se člani na soji narodno, nič pa narodno. Kakor

sem jaz zastopil, bi morala Prosveta propagirati slov. običaje in sege, ki so večinoma nazadnjaške in suhoparne. Kar imamo slovenski delavci naprednega, je prišlo vse iz socialistične stranke, ki je bolj mednarodna.

V Slovenski narodni podporni jednoti imamo več različnih narodnosti, razen Slovencev Hrvat, Srbe, Čehe, Poljake, Ruse, sem pa tam kakoga Italijana, Nemca in Angleža. In naj tem članom slovensko narodnost priporočamo? Ali bi ne bilo smešno?

Pri S. N. P. J. sem samo toliko naroden, da je glavni slovenski jezik in pa da Prosveta piše samo v slovenskem jeziku. Če pa hoče kdo v kakem drugem jeziku pisati, naj napiše tako, da ne bo treba uredniku popraviati in naj se priobči. Za drugo sem pa za mednarodno, ker živim med drugimi narodi in se zavedam, da sem delavec.

Zato brez vse bojazni zapišem in priporočim društvom S. N. P. J. in jim na srce polagam, da volite delegate za prihodnjo konvencijo le take, ki so prepričani socialisti ali simpatičarji. Jaz stavim vse le na take delegate, ki poznajo delavski položaj; S. N. P. J. bodo še bolj povzdignili, da bo v resnici vršila bratsko dolžnost napram svojim članom duševno in telesno.

Poglejmo nazaj pred vojno, ko je bila socialistična stranka bolj močna. Imela je pri masi velik vpliv. Prišla je svetovna vojna in je vse porušila. Prišli so v stranko kapitalistični provokaterji in jo razrušili v razne radikalne stranke in stranke; ustanovili so kapitalistično cokolito Ku Klux Klan, ki je pomagal delavstvo pahnuti v sedanjo bedo in revščino.

Če hočemo, da se delavski položaj izboljša, se moramo organizirati politično, socialistično, in pri vsaki društveni seji diskuzirati ter razpravljati o socialističnem programu. Čitati moramo socialistične liste, kot sta Prosveta in Proletarec. Če bomo pa tako delali, kakor dosedaj, da bomo zabavljali čez delavske voditelje in čez socialistično stranko, pa kmalu ne bomo imeli s čim asessmenta plačati. — Nace Ziemberger.

Popravek. — Pri razpravi za pravila od društva št. 333, ki je bila priobčena dne 3. junija, je bil izpuščen stavek, ki se glasi: S šestnajstim dnevem se prične cela podpora in se plačuje dokler traja bolezen, oz. do prijave bolnika zdravim, ako se član ravna po pravilih in se izkaže, da je je v resnici deležen po pravilih. — J. S.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosvete".

Iz Michigana. — Ko sem življal v slavni pelinovi deželi, državi Wyoming, sem večkrat razmišljal o slovenski farmerski naselbini v Harrietta, Michigan. V tej precej veliki in raztreseni vasi, kot so takšne kmetijske naselbine, živi lepo število naših rojakov, izmed katerih sem polovico že prej osebno poznal. Z nekaterimi smo se skupne borili za napredek, porastek in kulturo takrat prvotno slovenske naselbine v Rock Springsu, Wyoming. Zato je lahko umeti, da sem vedno iskal primerne časa za obisk tamkajšnjih rojakov.

Slovenska naselbina v Harrietti je stara nekako trinajst let. Nekateri so se sicer naselili že prej, in nekaj jih je prišlo pozneje. Kot povsod po novih farmerskih naselbinah, se je tudi v Harrietti pripetilo, da so nekateri naselniki zapustili ali pa prodali svoje zemljo ter šli nazaj v industrijo in mezdno delo.

Pred leti sem govoril z nekaterimi izmed teh ljudi, pa so se bridko pritožili čez agente in kompanijo, od katerih so kupili zemljišče, in nazadnje jadikovali, da so nad zemljo, da je zanič. Zanimivši si te pogovore, sem imel nekako dvomljivo in pesimistično mnenje o gospodarskih uspehih tamkajšnjih farmerjev. Da pa temu ni tako, sem se prepričal na licu mesta. Seveda, desetletna doba trdega dela je dolga. Tam pa je bila uspešna za naše tamkajšnje rojake, pričajo lepo obdelana polja in fina gospodarska poslopja. Nekateri, ki so se naselili v poznejših letih, se nimajo novih in modernih hiš,

rajo pa dobro obdelane farme, kar znači, da so se dobro oprijeli dela in da v doglednem času vse pride na vrsto.

Farmerji se pečajo s poljedelstvom, živinorejo, kokačerejo, in nekoliko tudi s sadjerejo. Ako želi kdo še kakšno postransko delo, se lahko uslužbi v gospodarsko kempi, ki je le pet milj oddaljena. Ali pa če gre v 17 milj oddaljeno mesto Cadillac, kjer je zopet različno industrijsko delo.

Mesto Cadillac je ob obrežju jezera istega imena, in slovi kot letovišče, kamor pride precej turistov iz raznih krajev. Ob jezeru je majhen park, s katerega je lep razgled po vodni gladini. Tudi v Cadillacu in bližnji okolici živi precej Slovencev, ki imajo društvo J. S. K. J. iz Cadillac, kjer je zopet različno industrijsko delo.

Da sem rojake v tej prostorni farmerski naselbini in v mestu Cadillacu v splošnem obiskal, mi je s svojo gostoljubnostjo pripomogel prijatelj Martin Erznožnik, ker me je več dni vozil okoli s svojim avtomobilom. Peljala sva se v družbi Mathe Dolinarja tudi v 45 milj oddaljeno mesto Traverse City, ki se nahaja ob obali michiganskega jezera. V tem mestu je velik zavod za umobolne. Čul sem, da je Traverse City eden izmed največjih trgov za česnje. Je lično mestec, in zveza cest je dobra.

Bivši Rockspringsarji so se vsi še dosti pohvalno izrazili o svojem farmerstvu. Verjamem, da v prvih letih človeka včasih popade jeza, posebno še, če parobki ne lete iz zemlje kot stari babnici (ali pa dedci) zobje iz ust... vendar pa pozneje pride čas, ko ai možak farmer lahko zapali tobak ter ležeh pod hrastom vznak gleda v šušče vejčje z edino skrbjo v glavi, da se ogne v pravem času, da mu ne pade šiška naravnost na nos. Farmer postaja vedno bolj neodvisen, dočim je opažati v industriji, posebno v premogarski, čimdelj bolj nepovoljne razmere.

Izmed Rockspringsarjev, ki so sedaj v Harrietti, navedem poleg Erznožnika in Dolinarja še sledeče rojake: Eržen, Lipar, Taušhar, Hafnar, dva Lazarja, oče in sin, Smrekar in sinovi. Ostali so se naselili iz različnih naselbin širom Amerike.

Da pa ne bo kdo mislil, da farmerji znajo samo orati, sejati, kositi, žeti in krave molziti, moram povedati še nekaj. To je, da so tudi tehničarji in mehaniki. Videl sem razne iznajdbe za sajenje sočiva in koruze, kakor tudi drugo orodje. Večjega pomena pa sta iznajdbi umetna zavornica za velike posode (kanete) za mleko; in pa ogiba (switch) na železniški progi. Oboje je iznajdel rojak Jožef Tauchar ter dal patentirati v Washingtonu. Zdaj ima pa osredotočene svoje energije v sestavljanju večnega kolesa... Rekel je, da na tem dela že dvajset let. Res se spominjam, da sva govorila o tem še v Wyomingu. Želim mu, vso srečo, da si me čitane raznih znanstvenih razprav o fiziki spravi la bolj na skeptično stran. Ampak niti na misel mi ne pride, da bi komu korajžjo jemal, če se loti težkih in zamotanih problemov. Moje načelo je: Nič ni nemogoče, kar si človek zamisli in HOČE storiti!

O kakem kolesu so in še studirajo mehaniki po vsem svetu. Čital sem že opise raznih "večnih koles", katerih večnost je trajala le nekaj minut. Načrtov, kako sestaviti tako kolo, pa nikjer nisem dobil, da bi imel vzrok misliti, da je to mogoče, kot v par priprostitih stavkih, s katerimi mi je Jože povračlo omenil, na čem zdaj dela. Ko bo to dovršil, da bo kolo tukaj. Znamenito pri tem je to, da bo kolo res šlo po vseh postavah fizike in mehanike, če bo izvršil, o čemur pravi, da je takorekoč gotovo. Večno kolo je mogoče le potom sile gravitacije — ne atomična sila, niti solnčna energija nista vporabljeni v to svrhu. Gravitacija je permanentna in popolnoma sama od sebe. Problem je torej, da se krog prevrti tako, da bo kolo s pomočjo kroga na eni strani vedno težje kot pa na nasprotni strani. Kolo bo imelo tri kroge. Dve bosta vedno na strani, ki se bo sukala proti tlom, ena bo pa po drugi strani — jaz in nihče drugi ne ve, kako — prišla na vrh v polovico krajšem času kot pa po drugi strani k tlom. In če bi bilo to mogoče izvršiti, je večno kolo

pred nami. Jožetu sem razlagal vse fizične ovire in težkote; toda na vse mi je odgovoril, da mu nisem nič novega povedal in da je vse vzel v poštev pri sestavljanju končnega načrta ter odstranil on, kar se je izkazalo slabo v njegovih prejšnjih poskusih.

Moj prijatelj ima torej že svoj načrt. Če se še kdo drugi bavi s tem problemom in mu manjka "završitvenih tipov" mu svetujem, da naj aplicira Einsteinovo teorijo v praksi; to je, da naj na eni strani kolesa ubije čas in prostor, na drugi strani pa naj vzdrži fizično normalnost. Kolo bi se moralo samo na sebi izpreminjati tako hitro, kot bi se sukalo.

Kot sem že izjavil, našemu marljivemu rojaku želim vso srečo pri njegovem podvzetju. Ako se mu to posreči, bo oveko večil po vsem svetu ne samo sebe, ampak ves jugoslovanski narod...

Pa tudi zabavo si znajo napraviti naši rojaki v Harrietti. Harmoniko zna igrati vsak drugi v vrsti, tako da je godba neprestano, kadar priredijo ples. Jaz sem bil tam šest dni, pa smo imeli tri ples. V soboto so priredili za vse skupaj veselico v farmerski kooperativni dvorani, dva večera v tednu pa domače ples v privatnih hišah. Dolgčasiti se jim torej ni treba, ker si znajo prirediti vsakovrstne zabave. Tudi več cvetočih deklet se je že razvilo tam. Erženova hčerka Julia je že tri leta učiteljica na tamkajšnji šoli.

Kakih petnajst milj zapadno od Harriette gradijo velik jez za proizvajanje elektrike, kar bo ves okraj v gospodarskem oziru zelo povzdignilo.

Za zunanje športe se tamkajšnji rojaki poslužujejo avtomobilskih izletov, piknikov, ribjega love ter lova s puško na razno divjačino.

V splošnem se mi je tamkajšnji kraj zelo dopadel. Je lepše in boljše v vseh ozirih, kot sem si predstavljal prej na podlagi govoric, ki sem jih slišal od drugih.

Vsem skupaj se zahvalim za gostoljubnost in upam, da se v doglednem času zopet vidimo. — Frank S. Tauchar.

Euclid, O. — Minilo je že precej časa, da ni bilo glasu iz naše naselbine, kakor da nas je pogoltnila vulkaniška lava. Ampak prišli so zopet krasni poletni dnevi in v nas je menda zopet prišlo življenje.

Delavci, ki delajo po šest dni v tednu za svoj obstanek, ne mislijo sedmi dan na cerkev, ki je odločen za počitek. Oni priredujejo piknike, da se malo razvedre in tako malo osvežijo svoj duh. Posebno delavci iz Clevelanda in Collinwooda nas posejijo skoraj vsako nedeljo s svojimi pikniki. Teh piknikov se seveda mi veselimo, ker tako pozabimo, da smo majhni.

Tudi naše društvo "Zavedni sosede", št. 158 S. N. P. J., je sklenilo prirediti svoj piknik dne eden in dvajsetega junija v Društvenem domu.

Društvo je obenem zaključilo, da se kaj piše o pravilih S. N. P. J. v Prosveti, ker bo konvencija v tem letu. Točke, o katerih smo se mi razgovarjali, so bile že obdelane v Prosveti. Pisali so posamezni člani pa tudi društva. Zaradi tega je nepotrebno, da še naše društvo izrabl prostor v Prosveti, ker bo tako poslalo svojega delegata na konvencijo. Ampak spregovoriti hočem nekaj besed o stvari, ki mi leži na srcu. Pred 15 ali 18 leti je tukaj živel malo naših ljudi. Takrat so zgradili tudi cerkev ali hram božji, kajti stavbala so se v onih letih prodajala slabo, ako se ni gradila tudi cerkev.

Ta cerkev je obstala nekaj let, toda delovno ljudstvo jo nato ni hotelo več podpirati. In zgodilo se je, da je bila cerkev prodana na javni dražbi, kakor se na pr. prodajajo farme. Konec konca je bil ta, da je naše društvo kupilo to cerkev in je iz nje napravilo svoj dom, da bo delovno ljudstvo obdrževalo v njem svoje zborovanja in zabave, sploh vse, kar koristi njemu, posebno pa delavski mladini. Do tukaj je stvar dobro napredovala.

V vsakem žitu je ljulike. In tako so se našli tudi med nami ljudje, ki zopet vidijo potrebo rimske cerkve in cerkvene šole. Organizatorji so baje pravoslavni. Služajte in oni se strinjajo, da se zgradi slovenska cerkev. Samonoseci se razume, da se

najdejo med Slovenci in Hrvati osebe, ki dajo radi svoj težko zaslužen denar drugim, da bodo živeli v brezdelju in udobnosti. Neki večer so sklicali zborovanje. In zborovanja se je udeležil tudi "prečastiti", ki ni pozabil vprašati, ako so tudi socialisti v naselbini. Seveda so socialisti zelo napoti popom, ker uče evolucijo o postanku človeka in ne verjamejo v pravljice o Adamu in Evi, še manj pa, da je sedanji gospodarski sistem nastal po božji volji.

Škof je odobril cerkev. In zdaj je treba iti od hiše do hiše, da se nabere potrebni denar za njo. Zbirali bodo desetice, dolarje, petake in desetake. Škof seveda ne bo dal denarja, ampak bo samo dovolil, da lahko beračijo za cerkev. Toda škof pravi, da mora cerkev biti zapisana na njegovo ime, ker je on upravitelj škofijakega premoženja. Vernik ima pravico samo dati, nima pa besede pri upravi.

Kadar cerkev ne more več izhajati, tedaj ima škof pravico, da jo prodaja.

Nekoga dne je šel neki siromak na duhu nabirat na cerkev. Prišel pa ni na pravo addresso. Naletel je na brata Kotnika. Siromak ni vedel, da ima brat za sabo življenjske izkušnje, in cerkveni berač je odšel praznih rok, po vrhu tega je pa dobil še malo poduka.

Delavci, kadar pridejo pobirati denar za gradnjo cerkev, jim pokazite vrata. Delavci ne potrebujejo cerkva, ampak zanje je veliko bolj potrebna izobrazba. Veliko pametneje je, da grade delavske domove, ki jim služijo v kulturne svrhe. Izobrazba se pa ne dobi s klečanjem, ampak pridobi se s čitanjem dobrih knjig, delavskih in znanstvenih listov.

Rimska farna šola ne koristi prav nič delavstvu. Danes imamo javne šole, ki so lastnina ljudstva. Zanje plačuje ljudstvo davke, zato je nepotrebno, da bi si delavci nalagali še izredne davke za vzdrževanje rimskih farnih šol. V rimski farni šoli se ne zanimajo za učenje, ako pozna dobro teorijo o razvoju, zgodovino, fiziko, kemijo, računstvo ampak v njih odloča, ako zna učenec dobro moliti.

Delavci, zapomnimo si, da moramo šest dni v tednu delati, sedmi dan nam pa služi za počitek, razvedrilo in za razširjenje naše izobrazbe. To bodi naša zadača. To naj zadostuje za zdaj, prihodnjic pa kaj več. — James Robich.

Delmont, Pa. — Nerad s komu javno polemiziram, ampak včasih so razmere take, da človek mora odgovoriti, ako noče, da ne bodo hodili po njem tisti, ki imajo najmanj vzrokov obirati druge.

Tudi v mene se je obdregnil neki dopisnik v šte. 130 Glasu Naroda z dne 4. junija. Dopis je iz Exporta, Pa. Dopisnik pričinja, da se že dolgo pripravlja, da odgovori v prijubljenem listu. Omenja kovertico, mater božjo in cerkev. Na vse to bi jaz ne odgovoril besedice, ako bi notri ne vpletal tudi Delmonta, Pa.

Ako hoče dopisnik vedeti, zakaj se vozim v Dixmont od časa do časa, mu povem, da se moj svak nahaja v umobolnici. Potrudil se bom, da ga dobim iz nje, ako bodo le zdravniki priznali, da ga lahko vzamem iz nje.

Možato pa ni, da se dopisnik ni podpisal in se skriva za urednikov hrbet. — Joseph Paulich.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Yukon, Pa. — Omenjene knjige lahko naročite pri upravi "Proletarca". Ako jih nimajo v zalogi, jih vam bodo pa preskrbeli. Te knjige se dobe v angleščini, nemščini pa tudi v italijanščini.

UMAZANA VODA JE ZADRŽALA POLICAJE.

Cleveland, O. — Neki mornar se ga je preveč naarkal. Vročina je tudi bila in skočil je v reko Cuyahoga ob vnožju Klarine avenue. Policija je bila kmalu na mestu. A reka je polna olja in druge nesnage. In tako so policaji prigovarjali pijanemu mornarju, naj rade iz vode, da mu preskrbe na policijski postaji udobno ležišče, na katerem prespi alkoholne duhove.

Policiaji so nato lepo posedli na obrežju in čakali, da je mornar priplaval do obredja.

Starl Boc

Spisal Ivan Prijatelj.

(Dalje.)

"Z zemljo ni nič kot ubijanje, otepanje in vlaka: Kar se v blatu pridela, se v slabem sne. Tojko da ima človek za sproti. Doma ni nič. Dandanes se zaslužni na Koroškem ali pa v Ameriki."

Starec je naenkrat oživel, kite so mu vstale pod kožo, ustnice so se mu potegnile v prazna usta, in trepetajoča brada je postala še manjša. Z obupnim strahom se je ozrl okrog sebe. Veter se je krepil na izruvanem grmu je trepetal osamljen listek, v vresju je čivkala zaostala selika. Sam ni vedel, kdaj sta mu zaigrali v obeh dveh solzi, ali čutil ju je. Zadnje solnce se je ločilo na njegovih mokrih očesnih vejicah. — A kmalu je resignirano pomajal z glavo in se pričel ozirati po rovinici.

V duhu se mu je ponovila najhujša katastrofa, ki ga je bila postarala najmanj za deset let. V poslednjem letu je bil izgubil sina in ženo. Sina je bil oženil na dom, a sin ni ljubil zemljišča. Pred Pustom je bil odšel v Ameriko za denarjem. Za Veliko Mašo pa je prišlo pismo, da ga je v jami podsolu. Ko je mati to zvedela, je preceel na sv. Roka dan legla in ni več vstala. Na sv. Uršule dan so jo pokopali na desno stran pokopališča pri sv. Križu.

Boc je vedno živel s tem občutjem, a premišljevali tega ni mogel in smel. Zdela se mu je, da so vse to nadležne, neprestane sanje, in upal je, da pride dan, ko se mu vse to razjasni in razveže. Vsak dan je čakal rešitve.

Tudi sedaj se je hotel raztresiti. Pobral je rovnico, da bi izpodkopal nagnjeni maklen. A vsi udje so ga zaboleli. Misli je, da mu bodo odpadle roke. Postalo mu je slabo in črno se mu je stotilo pred očmi. V želodcu je čutil slabosti. Opoldne je jedel samo zelje, fižol je bil predr. Žgancev pa ni mogel čakati, ker je bila mlada šole krompir nalučila nanje.

Pri sv. Križu je udarila tri črti na šest. Iz hrastove dobave je vlekla vlaga. Solnce je bilo zašlo, in oblaki pepelnatih, mrzlih megla so se snovali iz gorskih jarkov.

Boc se je spomnil, da bi ga morebiti kozarec žganja poprl. Potipal se je v žep. Mošnjo je imel pri sebi.

V samotno krčmo na Binju ni bilo daleč.

V krčmi sta sedela mešetar Jamar in sodni sluga Bobek, ko je stopil Boc v nizko izbo z ohlapnimi vrati, nizkim stropom in malimi okni.

"Halo, Bočev oča!" je zakričal prvi s svojim semanjim glasom mešetar in poskočil na vegasti klopi.

"Saj res, gospod Anton Boc!" je zapiskal v nenaravnem tonu sodni sluga, se po vojaško zvravnal ter ponudil staremu kmetu od daleč roko.

Boc je kakor v zadregi obstal pri vratih in izpod širokega klobuka gledal po izbi, kam bi sedel. Nato je pristopil k peči, in odrinil s klopi žensko krilo, ki je bilo padlo s sklepa, da bi sedel. S težavo se je smehljaj, in spodnja ustnica mu je silila čez prazno čeljust v usta.

"Bočeva oča da pa nisem videl, kar so me bili ogoljufali za tisto sivko, ki je bila obljubila večno jalovstvo, ha-ha," se je bahljaj debeli mešetar. Boc pa se je le nasmihal in pobiral koruzna zrnka, ki so ležala raztresena po klopi.

Bobek se je, videvši, da stari kmet ne vidi njegove ponujene desnice, jel bližati Bocu.

"Živio, gospod Boc, živio, gospod Boc," je vlekli akoci zobe in nos, izgovarjaje zlasti "gospod" kar najbolj poudarjeno in prisiljeno.

"Ni treba, jaz bom kar tukaj pri peči, ni treba," se je branil Boc, misleč, da ga hoče Bobek peljati k mizi. Bobek je za spoznanje zardel, ker kmet ni razumel njegove vpljudnosti.

"Da, pri peči je prijetno, jako prijetno!" je dejal Bobek nato in sedel v mali zadregi zraven Boca, ki se mu je spoštljivo ugnal. Klop je bila visoka, Bobek pa majhen. Zato ni mogel z nogami doseči tla. Z nerodno ugnitvenim životom in pod klop podvitimi nogami se je z težavo držal na klopi v neprijetnem in naravnem položaju.

"Da bi vama rogovji zrasli! Lej ju: k peči se stiskata! Bog nas varuj in sveti Anton, ki je varuh take živine! He-he, peč je za otroke, možje na se grejejo s tako-le kapljico, lejte, Bočev oča! No pa poidite pit, če sem vam bil prav preplačal tisti jalovi rep." Mešetar je vzdignil steklenico, a videvši, da je prazna, je zavpil na vse hripavo grlo:

"Marjeta, Marjeta!"

To priliko je porabil Bobek, da se je oprostil neugodnega položaja na klopi. Potekel je z malimi koraki do mize in prinesel svojo pijačo Bocu:

"Pa mojega pokusite, moj je boljši!"

Kmet je malo srebnil in pokimal. Pri tem je zamižal z očmi; videlo se mu je, da ga zelo peče slaba pijača.

"Vi ga niste vajeni, gospod Boc. Tako-le ga morate, vidite," Bobek je vrgel glavo v zatilnik in izpraznil steklenico na en dušek. Po napetem vratu so bežali veliki požirki.

"Marjeta, oj, Marjeta!" se je vnovič zadržal mešetar.

Na peči je nekaj zašumelo. V zapeček je smuknilo desetletno dekletce, umazanih, bosih nog in razkuštranih las.

"Hej, ti deklica, kako ti je ime? Poklič! No mater v hišo. Reci, da so jo prišli bogati Bočev boter snubiti."

Boc se je po sili naamehnil in pričel otepati prav in pleve, katere je bila pometla deklica s svojim krilom s peči, ko je skočila na klop. Ko se je zopet vadel, mu je Bobek pobiral z okrajcev na klobuku koruzno in ovsneno zrnje, ki se je bilo tudi usulo za otrokom s peči.

Skoro potem je vstopila krčmarica, krepka, kitasta ženaka, še dosti lepega trdega obraza in izraznih oči. Odvezovala si je izpodvezano krilo in zakrivala močne, voglate noge, ki so se videle skoro do pod kolen, ko je stopila v izbo.

"Jej, jej, Bočev stric! Kam se mora pa to zapisati!" se je zavzemala, otrsajoč si s krila letošnje bukovno listje.

"Z ogliem na zaslon!" je svedoval mešetar.

"He, he, s kredo na papir," je dostavljaj Bobek.

"Na peč vas bomo deli, na peč, Bočev stric," se je nasmejala krčmarica.

"No, saj bi se ravno ne branil," je dejal Boc, pritrjujoč z glavo.

"To je pa res lepo, stric Boc, da me tudi vi enkrat obiščete," je rekla krčmarica, prinesla stolček in ga postavila kmetu pod noge. Nato je sedla k njemu na klop in položila svoje delavne roke na voglata kolena. "Jaz sem zmerom mislila, kako je to, da Bočevih nikoli ni k nam. Saj jim mora biti dolgčas zmerom doma. Pa sem rekla, da so kaj hudi, ali kaj? Moj Bog, oča nebeški, jaz si nisem v svesti, da bi se vam bila kdaj zamerila, ne vam, ne vaši rajnici, Bog daj večni mir in..."

"Marjeta!" je zavpil iznova mešetar in poskočil, da je zakrivala stara klop in se je usulo izpod nje za polno prgišče vrmeta. "Ti babnica! Smrekov vrčiček ti pojdem sklatit izpod kapla. Tako vpijem, da sem že dušo pustil, pa mi ne prineseš kapljice pijače, da bi jo spet privezal!"

"Oh, Bog nas obvaruj, saj voda ne gori!"

"Prav res, tvoja žgana voda ne gori, če bi jo v plavž zlil!"

"He, he, he, si ališala Marjeta, he, he," Bobek se je smejal, da se mu je krivilo telesce. Golomišil je semtertja po izbi.

"Bog se usmili, toliko bi že lahko počakali, da izpregovorim z Bočevim stricem par besed. Ze sama ne vem, od kdaj jih ni bilo k nam," se je opravičevala krčmarica, nalivaje pri plesnivi omariici pijačo prejšnjima pivcem in novodošlemu Bocu.

"Zastran mene Boca lahko še nocoj tako prelataš, da vaju v nedeljo gospod fajmošter po priiditji vržejo enkrat za trikrat z lece."

Marjeta ni slišala mešetarjeve šale, ker ji je vprav v tistem hipu pravil Bobek nekaj na uho. "Vi ste strašno poredni, gospod Bobek," ga je karala napol glasno in ga odirala od sebe. Boc pa je rekel Jamarju:

"Veš, ljubi moj Jamar, za tak muhe sem pa jaz vendar že prstnar."

"No, to se tako reče," se je smejal mešetar.

"Ja, ja," je kimal Boc in strošal nabrano koruzno zrnje z ene dlani v drugo.

Krčmarica je postavila mešetarju in Bobku pijačo na mizo, Bocu jo je prinesla k peči na klop ter zopet usedla zraven njega.

"Res, kako je to, da ste se vendar enkrat ogledali pri meni, stric Boc?" je nadaljevala potlej pogovor s starim kmetom, otepaje s temnorozastega krila listje, ki se ga je držalo na robu.

"Sam ne vem. Tam-le pod bregom se ubijam z grmičjem; pravim, senožet bi bil, ko bi se malo pospravilo tiste trnjeve koše. Pa mi ne gre več od rok; sam ne vem, ob vso moč sem."

Pri tem je zopet začutil prejšnjo slabost. Posegel je po steklenici in parkrat krepko potegnil, pogumno, kakor se pije slabo zdravilo.

"Kaj pa se vam je treba ubijati, stric? Počivali bi in uživali. Vaše delo je storjeno," je rekla Marjeta a prisiljenim sočutjem.

"Moram gibati, drugače bi umrl."

"Bočeva kri!" se je oglasil mešetar. "Vi, Boc, vi boste še v grobu breali, kaj ne?"

"He, he, he," se je smejal Bobek.

Boc pa je resno pristavil:

"Tam bo vsega konec."

Za trenotek je nastal molk. Po izbi je zabrenčala pozna jesenska muha in se zaletela preko Bočeve glave v gorke pečni kot. Na peči so počile deske, okolo svetiljke je kolovratila vešča. Občutje zatajenega kmetijskega truda in minutnega pozabljenja je za hip zavladalo po izbi. Mešetar se je nagnil k sodnemu slugi, potegnil ga k sebi in se ga oklenil okolo vratu. Nato je pričel z razklanim glasom, in Bobek mu je pokorno prikladal:

"O ja, kadar jaz umrl bom O ja, vinca več pil ne bom! O ja, den'te me v črni grob, O — ja, glazek na grob!"

Za prvo pesmijo sta pričela drugo in z ravno isto neubranostjo tretjo. Krčmarica je šla pristavljat krop za večerjo in doložit polen v peč. V špranji pri peči se je zasvetil plamen. Boc se je odmaknil, da bi se ne zažgal. Po izbi je smrdelo po dimu in smrekovi smoli.

Na okna je plal veter, iz veže so se ališali koraki krčmarice, v peči je pokalo, cvillilo in žvižgalo. Vsi ti in drugi glasovi so se mešali v zategnjeno petje obeh pivcev in mu podajali neko polno to, obloženost, ki je delovala uspavajoče.

Takisto je morebiti delovalo žganje, ki je izgubljalo v starčevih ustih vedno bolj svojo prvotno grenkobo in zopnost. Ah, skoro mu je bilo odleglo!... Gorki občutki so mu objeli vse telo, v glavi mu je bilo hkratu lahko in prijetno. Začutil je nove utripe. Kri mu je zakrožila po vsem životu, in v želodcu ni bilo nobene slabosti več. Na steni so živješe gledale iz teme različne podobe v kričeh bojah: starec na neki reklamni podobici s tako smejočimi se očmi, in majhni mlakor grah, brez zob, belih las kakor aneg, a kozarec v roki... vesel kakor otrok... poskočen kakor jelen. Hej, hej! Vse je oživel v poltemni sobi.

"O ja, pa zmeraj vesel, vesel..."

"To bo poprejšnje, kar smo že popili," je rekel, kažoč mu nekaj novcev na dlani. "Na, Marjeta!" Krčmarica je vzela denar in šla k plesnivi omariici natakati novo mero.

"To pa bo za novo. Vidite, vsak pol... Marjeta, še eno mero... V tem je zapazila bdeča deklica, da je sodni sluga pod miznim robom vzel, iz Bočeve mošnje denar in ga pokazal Bocu: "Vidite, to je moja polovica." Boc je pritrjeval. Nato je na mizi vnovič vzel iz mošnje in vnovič pokazal novce Bocu: "To pa je vaša polovica." Svoje denarnice ni bil niti iz žepa vzel. Ko je deklica videla, da Boc nič ne vidi, ampak neprenehoma pritrjuje, se je sklonila v postelji pokoncu in zavpila:

"Mati, obakrat so vzeli iz stričeve mošnje!"

Krčmarica je pristopila k postelji, položila otroka v posteljo in mu zapretila: "Molči! Saj ni res!"

"Je, je..." je trdilo dekletce, dokler ji ni mati zatislila ust. Nato se je začelo zadrževano ihtenje.

Mešetar Jamar je na dolgo smrdel, ko je odpeljal Bobek za podpažuho Boca iz krčme.

"Nič se ne bojte, gospod Boc, prav varno bova prišla domov, prav varno. Le brez skrbi stopajte, tam-le se že vidi dom..." se je še dolgo ališalo govorjenje Bobkovo po globeli, skoro pa je utihnilo v šumenju potočka, ki se je lovil okrog kamenja, naneselega in spranega od hudournikov...

(Dalje prih. sredo.)

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (May 31-1925) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen vsled napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so združeni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Cicerro za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za člane \$3.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnine lahko tudi sami pošljete na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Valel mnogobrojne vdeležbe na našem prvem izletu in valel splošne zahteve rojakov, pridedimo

18. JULIJA T. L.

II. skupni izlet v JUGOSLAVIJO s parnikom PARIS.

Ki je Slovencev tako zelo priljubljen.

Potnike bo dočkal naš izletnik v Havre in jih bo spremljal do Ljubljane in paši na vso priljago.

Cena za III. razred \$118.23

s vojnim davkom karta za tja in nazaj pa samo \$206.00.

Kdor se želi vdeležiti tega izleta, naj se čimprej priklani; vsi potniki bodo nastanjeni v čednih kabinah po 2 in 4 skupaj.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

ALI CITATE

dobre knjige?

Tedaj naročite knjige Književne matice S. N. P. J.

Človeku je potrebna duševna hrana kakor telesna. Največje zlo za delavca je neznanje. Čimbolj je delavec neveden, tembolj ga izkoriščajo od vseh strani. Dobra knjiga je najveličavnejša nevednosti in duševni teme. Delavec se mora učiti; vzeti si mora sam, česar mu ni dala revna šola. Citati mora dobre knjige.

Ako ste ukaželjni, če hrepenite po izobrazbi in duševnem razvedrilu, ako želite čitati povesti iz delavskega življenja, spoznati nekatere naravne resnice in če se hočete seznaniti s temeljnimi pogoji angleškega jezika, naročite si sledeče knjige:

Slovensko-angleška slovarica	\$2.00
Zajedalci	1.75
Zakon biogeneze	1.50
Jimmie Higgins	1.00
Peter Malaventura	1.50

Kdor naroči Zajedalce in Zakon biogeneze skupaj, dobi obe knjigi za tri dolarje.

Vse te knjige so lično in trpežno vezane. Poštnina je viteta. Naročilu priložite denar.

Naročila za vse gori omenjene knjige prejema

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J. 2657 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

STAROKRAJSKI SLOVENSKO GOVOREČ ZDRAVNIK

Dr. Avram Dundjersky

9113 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.—Lincoln Bldg. Telefon: So. Chicago, 0423

NOVI NASLOV

Uradno sta na dan 1. 1. 1925. posredovali, vstavljeni naslovi.

Posrednik, vrede in celotno avtorstvo 1. do 1925.

DR. JOS. V. GRAHEK

Physician and Surgeon

303 American State Bank Bldg. 600 Grant St. at Sixth Ave. PITTSBURGH, PA.

Na prodaj chromatična—polnovrstna harmonika, z 48 basli, samo par tednov rabljena, samo \$75.00, nova pa je veljala \$160.00.

8 NOVIH LUBASOVICH chromatičnih harmonik na prodaj po \$75.00 komad.

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Place Brooklyn, N. Y.

Dr. Lorenz

642 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIALIST MURKIN BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Zna sam do zdravim nad 35 let ter imam obilno vseh bolnikov in kot znan slovenščino, zato vam svetujem popolnoma razsvetljeni in spoznati vaše bolezni, da vam odpravim in vrnem mihi in zdravju. Sklad 35 let stare prikladi poskušam, skladni pri zdravljenju možnih bolezni.

Jaz zdravim vseh vrstnih bolezni, namreč: vseh vrst, bolezni v grlu, izcedenja nosu, bolezni v nosu, stare rane, opekline, živčna in bolezni v ušesih, lednicah, jetrih, lednici, ravnice, revmatizem, katar, akute žile, naluča itd.

Uradno sta: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 1. popoldne; v torek, četrtek in soboto od 9. dopoldne do 1. popoldne; v nedeljo in praznikih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

"NAZNANILO"

Clanom Proletarian Diamond Oil Association, in vsem onim, ki so mi pisali glede 25c dnevnih prispevkov za plačevanje delavcev in vzdrževanje stroškov pri zgoraj omenjenim podjetju.

Vsak član, ki se nam pridruži z 25c dnevnim prispevkom dobi za vsakih \$10.00 eno delnico. Član je stem opravičen do glasovanja pri vseh spremembah in do dividend od prevega do zadnjega studenca, to je po njih vlogah. Člani morajo vedno poslati prispevke za en mesec naprej. Ker financa za plačevanje delavcev in ostale stroške mora biti vedno na banki. Podjetje namerava pričeti z delom, kakor hitro bo zadostna financa za en mesec obratovanja. Priporočamo se vsem zavednim delavcem, da nam pomagajo do razvitje prviga delavskega industrijskega podjetja, ki je ustanovljeno z namenom, da bi delavci spoznali pot po katerem bi prišli do plačila za delo svojih produktov. Ako nam bo sreča mila, da bi zadeli na bogate oljne zaklade nam bo ves trud v kratkem tisočkrat povrnen. In naš spomin bo gotovo ostal v zgodovini Američkih Slovencev. S tem bi tudi lahko oživel prekoristno idejo Frank Novaka iz Roundup, Mont.

Natanko se strinjamo iz poročilom, ki je bil poročan iz Somerseta, Colo., v št. 129. Član tega podjetja poroča, da bojo poslali dva delavca in jih plačevali tamošnji člani. S tem bojo gotovo lahko prepričani za kaj se bo rabil deqar njih sočlanov.

Novi člani se bojo sprejemali do časa, da družba zadene na olje. Ko družba zadene na olje se skliče skupno zborovanje vega članstva in se vkrene po želji dve tretjinske večine za nadaljevanje podjetja. Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na:

Proletarian Diamond Oil Association, Box 336, Cleveland, Tex.

NORTH SIDE STATE BANK

"LJUDSKA HRANILNICA"

Rock Springs, Wyo.

Kapital in prebitak \$150,000.00

Vam je vedno na razpolago v vseh denarnih zadevah in se vam priporočamo na obisk.

ROLE ZA PIANO SLOVENŠKE IN HRVATŠKE dobite edino pri Navilnshek-Potokar 121 Greco St., Cosmograph, Pa. UDVA slov. izdelovalci pianos in Ameriki. Pišite po prvi pošti.

SLOVENSKE MATERE

Ki želite povečati vaše znanje in čitate čitati koristno knjigo, si lahko naročite Slovensko zdravniško knjigo za ženske. Ta knjiga opisuje človeški život in delovanje raznih organov, o nosečnosti, porodu in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih slik. Vsaka Slovenka, morala bi imeti to knjigo. Cena je \$5.25. Naročite takoj. Naslov: Dr. Ant. M. Soukup, 3639 W. 22nd St., vokal Millard, Chicago, Ill. (Adv.)

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK

Hermine, Pa.

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADESLA FLAPAO-PADS, ki so napravljene na način, da drže kilo in zdravijo ob enem. Naša FLAPAO podlaga je prilipljena in se ne more premakniti, pomoč za vsako kilo, katere se ne more opaziti. Nima smeti, ali pasov in se kaj lahko priloži. Te podlage so dobile zlato medaljo na mednarodni izlošbi v Rimu in odlikovanje s diplomom v Parizu. Da to dokazemo, vam pošljemo brezplačno FLAPAO za poskušanje. Pišite te danes na: FLAPAO LABORATORIES, 2299 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Agitirajte za "Prosveto"!

